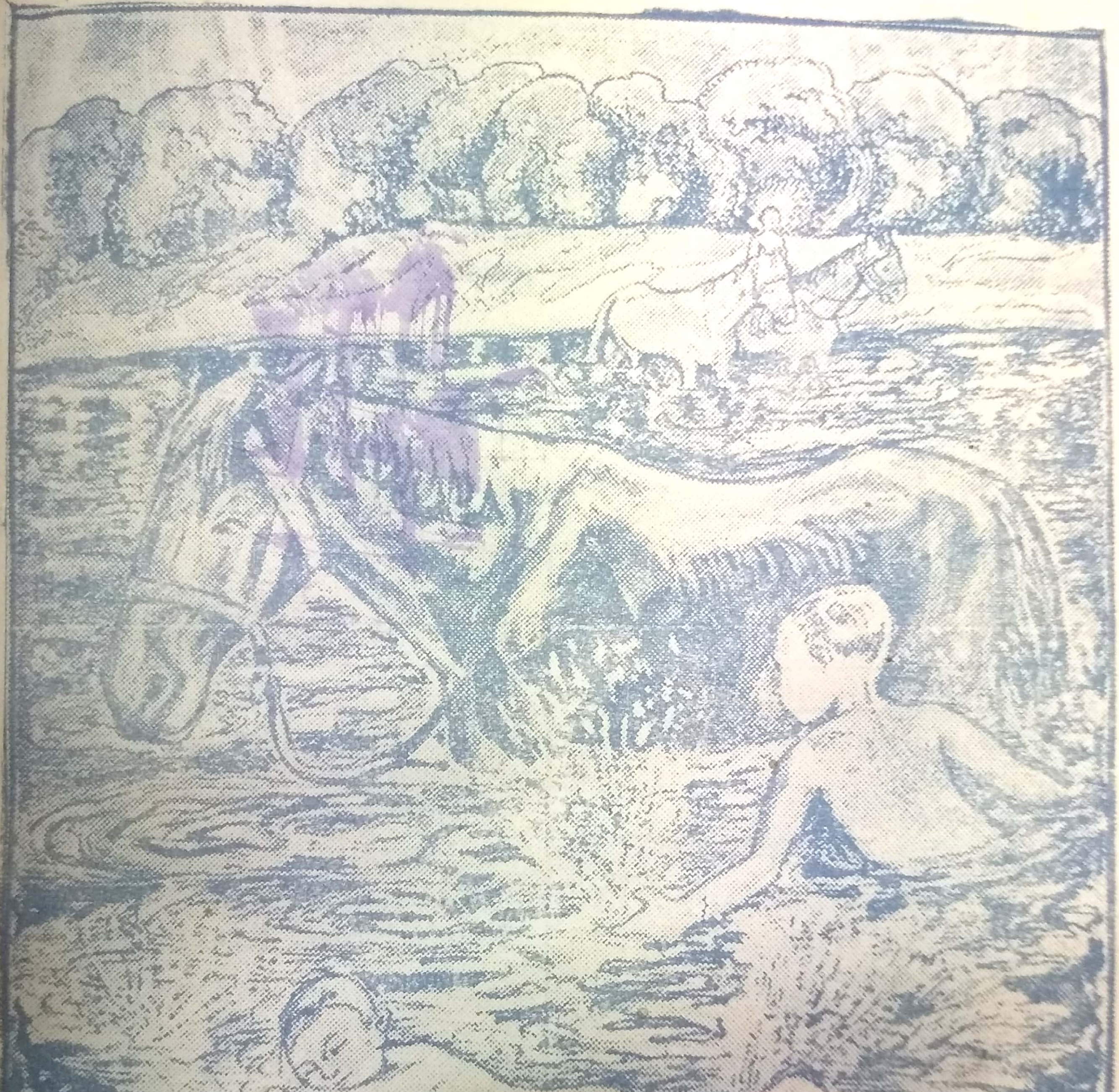
ΠΙΟΝΕΡΟΣ

7

ΕΛΙΝΙΚΟ ΕΚΔΟΤΙΚΟ ΤΥ ΔΟΝΜΠΑΣ

ΙΥΛΙΣ
1936

ΓΙΑ ΤΟ ΕΡΓΟ ΤΙΣ ΕΡΓΑΤΙΚΙΣ ΤΑΚΣΙΣ, ΝΑΣΕ ΕΤΙΜΟΣ

ΠΙΟΝΕΡΟΣ

ΠΙΟΝΕΡΙΚΟ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟ

ΟΡΓΑΝΟ ΤΥ ΟΜΠΚΟΜ ΤΥ ΚΟΜΣΟΜΟΛ ΤΥ ΔΟΝΜΠΑΣ ΚΕ ΤΥ ΛΚΠ ΤΙΣ ΥΣΣΔ

ΧΡΟΝΟΣ IV (VI) ΑΡ. 7 (60)

ΙΥΛΙΣ 1936

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

СОДЕРЖАНИЕ

ΣΤΑ ΚΟΛΧΟΖΙΚΑ ΠΕΔΙΑ

Ο ςίντροφος Στάλιν, ο αγαπιμένος-μας αρχιγός κε δάςκαλος, έβαλε μπροςτά στι μεγάλι σοςιαλιςτική-μας πατρίδα το καθίκον—να κατορθόςυμε να μαζέπςυμε σε 3—4 χρόνια 7—8 διςεκατομίρια πύτια σιτιρά.

Το να πραγματοπιίςυμε αφτό το καθίκον ςιμένι να ανεβύμε σε νέο ςκαλοπάτι τις έφπορις, εφτιχιζμένις κε έφθιμις ζοίς. Μα δεν πρέπι να πάμε πςιλαφιτά, πρέπι να οπλιςτύμε με αγρονομικές γνόςις. Πρέπι να κςέρυμε πότε κε πός να οργόνυμε τι γι, πός κε πότε να βάζυμε λιπάζματα, πός να καλιτερέπςυμε τα άςκιμα έδαφι, τί λογιό σιτάρι, ςίκαλι, βρόμι κε άλα σιτιρά ίνε καλίτερο να σπέρνυμε στο κολχόζι-μας.

Για τι γενιά, πυ μεγαλόνι στι χόρα-μας, ίνε ανιχτές όλες ι πόρτες για τι μάθιςι. Σε καμιά καπιταλιςτική χόρα δεν ίνε τέτιες ςινθίκες. Νά γιατί ι ελπίδα, πυ έχο στα κολχόζικα πεδιά ίνε, ότι απ' αφτά θα βγύνε εκατοντάδες επιςτίμονες, χιλιάδες αγρονόμι, πιςτί στι δυλιά τυ σοςιαλιζμύ.

Γι' αφτό δεν πρέπι να λιζμονύμε τόρα εκίνο, πυ ίπανε ι ςίντροφι Λένιν κε Στάλιν: «Να μάθυμε, να μάθυμε κε ακόμα να μάθυμε».

Ακαδιμαικός: **Β. Ρ. ΒΙΛΙΑΜΣ**

ΣΤΟ ΕΚΣΟΤΕΡΙΚΟ

Τα κςιμερόματα ο Ντζόν άφιςε τιν κατικία-τυ κάτο απ' τι ςιδεροδρομική γέφιρα κε πίγε στο πόρτο.

Ο Ντζον ίνε άνεργος, δεν έχι ύτε κατικία, ύτε χρίματα. Στο δρόμο ο Ντζον αντάμοσε ακόμα κάμποσυς ανέργυς· όλι-τυς ίτανε χλομί, λιγνί κε ασκιμοφορεμένι. Στο πόρτο τυς περίμενε μια ανεπάντεχι τίχι: τυς πίρανε για να φορτόσυν γλίγορα ένα βαπόρι. 'Ολι τι μέρα κυβαλύσανε σακιά. Κυβαλίσανε με τις ράχες-τυς τόσο σιτάρι, που θα έφτανε να θρέπσι ολάκερο χρόνο κάμποσες χιλιάδες ανέργυς. Ο Ντζον ρότισε το νάφτι, πύ το κυβαλάνε τόσο σιτάρι.

— Στι θάλασα... Να το ρίξυνε,—απάντισε ο νάφτις.

Ο Ντζον δεν ίνε μόνος. Στυς δρόμυς τον πόλεον, στυς δρόμυς τις Εβρόπις κε τις Αμερικίς, μέσα στυς κάμπυς κε τυς κίπυς γιρίζυνε εκατομίρια άνεργι. Ψάχνυνε στα σκυπιδαριά, στα απορίματα τις κυζίνας για να βρύνε φλύδες· από πατάτες, μυχλιαζμένες πέτσες, μισοφαγομένα μίλα. Κε ταφτόχρονα στα τρένα ι θερμαστές ρίχνυνε στυς κλιβάνυς τον ατμομιχανόν αντίς για κάρβυνο σιτάρι, από τ' αμπάρια τον ιπεροκεάνιον, χίνυνε στι θάλασα χιλιάδες τόνυς σιτάρι.

ΜΑΣΤΟΡΙ ΤΙΣ ΜΕΓΑΛΙΣ ΣΟΔΙΑΣ

Στα χοράφια τις πατρίδας-μας οριμάσανε εκατομίρια εχτάρια σιτάρι κε σίκαλι με γιομάτα στάχια. Στυς κάμπυς απ' τιν αβγί ος το ιλιοβασίλεμα βράζι ι ζεστί δυλιά. Ι μιχανές πιγένυν ι μια πίσο απ' τιν άλι. Από πίσο-τυς περνύνε ι άνθροπι μαζέβοντας προσεχτικά τα στάχια, πυ απομίνανε ίστερα απ' τις απλές κε σίνθετες θεριστικές μιχανές.' Οχι μόνο ι μεγαλι, μα κε τα πεδιά μαζέβυνε στάχια.

Νότος. Ντνιεπροπετρόβσκ. Καφτός ίλιος. Ι πιονέρι, πυ μαζέβυνε στάχια, καθίσανε να αναπαφτύνε.

Ακύανε το μακρινό κρότο, πυ έβγαζαν ι μιχανές στο αλόνι. Ο κρότος δε σταματύσε όλι τι μέρα, χτιπύσε σα ρολόγι κε θίμιζε, ότι κάπυ γίνετε αδιάκοπι δυλιά.

— Ο μπάρμπα Σσμόιλοφ αλονίζι ακύραστα ίπε ο οδιγός, —ίνε ο πρότος-μας μιχανικός στο ραιόν τυ Μπερντιάνσκ.

Ο Σσμόιλοφ δύλεβε στιν αλονιστικί μιχανί. Ι μέρα ίτανε καλί. Κρίβοντας τα μάτια απ' τον καφτικό ίλιο με τιν παλάμι-τυ, ο Εφίμ Νικολάεβιτζ κίταζε τα φορτιγά, πυ κυβαλύσανε το σιτάρι απ' τιν αλονιστικί μιχανί-τυ στον ελεβάτορα. 'Αξαφνα θιμίθικε μια ιστορία. Στο Μπερντιάνσκ στι σίσκεψι τον μιχανικόν ο αγρονόμος Κοβαλένκο έδοσε στο προεδρίο μια σιμίοσι. Τι διάβασαν φοναχτά: «Κόβο το κεφάλι-μυ κε καμιά φορά δεν πιστέβο, ότι μπορίς να

δόςις με τιν αλονιςτικί μιχανί 10 τόνυς στι βάρδια».

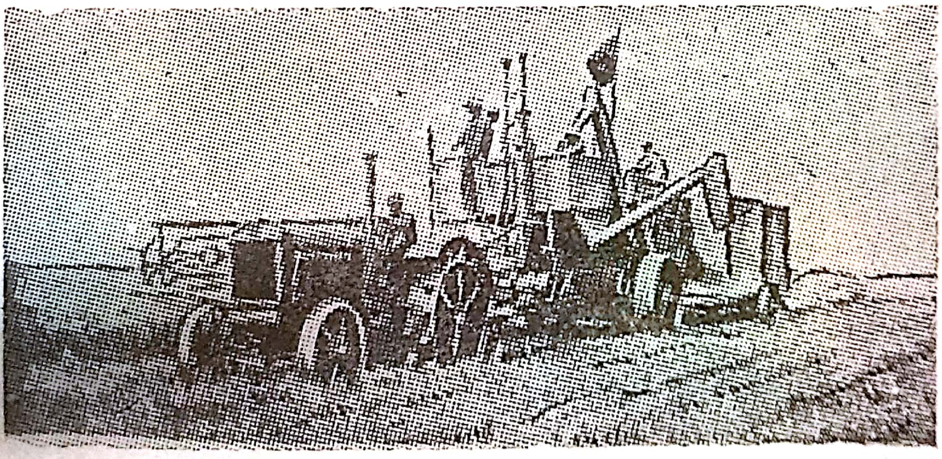
Ο Σςμόϊλοφ έδοςε όχι 10, μα 36 τόνυς.

«Απερίςκεφτα ίθελες να κόπςις το κεφάλι-ςυ ςιν. Κοβαλένκο» —ςκέφτικε ο Σςμόϊλοφ για τον αγρονόμο.

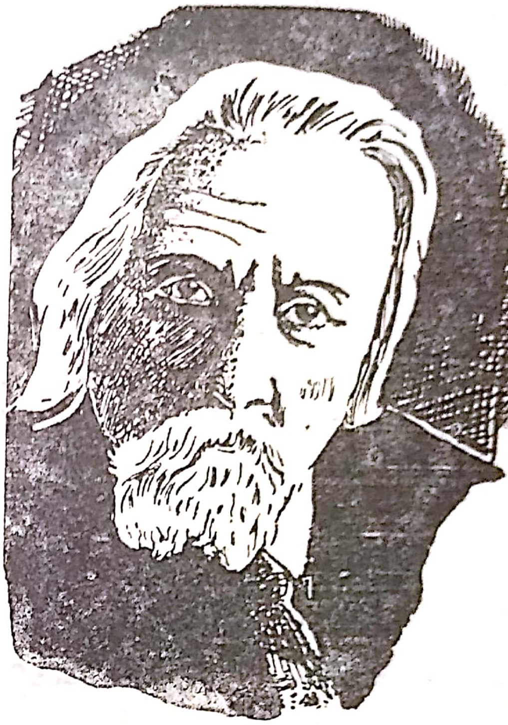
'Ιςτερα κςαναπέραςε στις καθιμερινές-τυ φροντίδες: «Πρέπι να ιςοπεδόνετε ι γι στο δρόμο, πυ φέρνι στιν αλονιςτικί μιχανί: στυς λάκυς τα αμάκςια τινάζυντε με τις θιμονιές, πόςο ςιτάρι απ' αφτό χίνετε χάμο. Τα μακρινά ςιτιρά πρέπι να κυβαλιθύν το πρωί με τι δροςιά: άμα θα τα κυβαλύμε από μακριά με τι ζέστι, θα χαθί περιςότερο ςιτάρι».

Ι 'Ενοςί-μας ίνε τόςο μεγάλι κε τόςα πολά ςιτιρά ίνε ςπαρμένα στυς κάμπυς-τις, όςτε τα πύτια πυ μαζέβυμε από κάθε εχτάριο θα γίνυνε χιλιάδες τόνι. Στα 1935 στιν 'Ενοςί-μας μαζέπςαμε 5,5 διςεκατομίρια πύτια ςιτιρά. Μα αφτά τα ςιτιρά ίνε για μας λίγα. Στι ςίςκεπςι τον προτοπόρον κομπαινιέριδον κε κομπαινιέριςον ο ςίντροφος Στάλιν ίπε, ότι στι χόρα-μας στα πιο ςιμά 3—4 χρόνια πρέπι να μεγαλόςυμε τι ςοδιά ος τα 7—8 διςεκατομίρια πύτια.

Ι κολχόζνικι μαζί με τυς κομπαινιέριδες κε με όλυς τυς άλυς μαστόρυς τις μεγάλις ςοδιάς αγονίζυντε χαρύμενα κε καρποφόρα για τιν πραγματοπίιςι τυ ςινθίματος τυ ςιν. Στάλιν, για τα 7—8 διςεκατομίρια πύτια ςιτιρά.

ΑΛΕΚΣΑΝΤΡ ΠΕΤΡΟΒΙΤΖ ΚΑΡΠΙΝΣΚΙ

Στις 15 του Ιύλι πέθανε στι Μόςχα ο πρόεδρος τις Ακαδιμίας τον επιςτιμόν Αλεκςάντρ Πετρόβιτζ Καρπίνςκι.

Ο Αλεκςάντρ Πετρόβιτζ γενίθικε στα 1846. Τέλιοςε το οριχτολογικό ινςτιτύτο κε στα 1877 πίρε τιν ονομαςία τυ προφέςορα τις γεολογίας.

Ο Α. Π. Καρπίνςκι καθοδιγύςε πολές γελογικές αποστολές κε ίτανε ένας απ' τυς ςινθέτες τυ πρότυ γεολογικύ χάρτι τις Ροςίας. Ακριβός πριν από 50 χρόνια, στα 1886, εκςέλεκςαν το μεγάλο επιςτίμονα μέλος τις Ακαδιμίας τον επιςτιμόν.

Ο Αλεκςάντρ Πετρόβιτζ διμοςίεπςε πολά πολίτιμα επιςτιμονικά έργα στα 70 χρόνια τις καρποφόρας δυλιάς-τυ.

Ίςτερα απ'τιν Οχτοβριανί επανάςταςι τον εκςέλεκςαν πρόεδρο τις Ακαδιμίας τον επιςτιμόν κε ς'αφτό το πόςτο ο Αλεκςάντρ Πετρόβιτζ δύλεβε πάντα ος το τέλος τις ζοίς-τυ.

ΤΟ ΠΕΤΑΓΜΑ-ΡΕΚΟΡ ΤΥ ΚΟΚΙΝΑΚΙ

Ο αεροπόρος-πιραματιστίς κε παρασιμοφοριμένος Βλαντίμιρ Κοκινάκις ίνε κσακυζμένος ς'όλι τι χόρα για τα απςιλά-τυ πετάγματα. Πέρισι, στις 21 τυ Νοέμβρι, ανέβικε με το αερόπλανο σε 14.575 μέτρα. Μ'αφτό το πέταγμα κσεπέρασε στιν πραγματικότιτα το πανκόζμιο ρεκόρ, πυ ίχε ο ιταλός αεροπόρος Ντονάτι κατά 142 μέτρα.

Κε νά στις 17 τυ Ιύλι ο αεροπόρος Βλαντίμιρ Κοκινάκις κατάχτισε νέο ρεκόρ στο απςιλό πέταγμα. Αφτό το πέταγμα κσεχορίζι απ'το περαζμένο, γιατί έγινε με αεροπλάνο τις κςιράς, πυ ίχε φορτίο 500 κιλά.

Ο Βλαντίμιρ Κοκινάκις ετιμαζότανε πολίν κερό κε προσεχτικά για το τελεφτέο-τυ πέταγμα. Πετύςε με τυ αεροπλάνο, πυ έφτιακςε ο ινζενιέρος Ιλιύςιν κε αποφάςισε να σπάσι μ'αφτό το πανκόζμιο ρεκόρ στο απςιλό πέταγμα αεροπλάνυ με φορτίο.

Ο Κοκινάκις ίπε για τιν επιθιμία-τυ στο λαικό κομιςάρο τις βαριάς βιομιχανίας σίντροφο Ορτζονικίδζε. Ο λαικός κομιςάρος ενέκρινε το σχέδιο κε πίγε τον αεροπόρο στο σίντροφο Στάλιν. 'Αμα ο Κοκινάκις διγίθικε το πλάνο-τυ, ο σίντροφος Στάλιν ρότιςε τυς σιντρόφυς Μόλοτοφ κε Βοροςίλοφ, πυ παρεβρισκόντανε:

— Λιπόν, τί λέτε, να επιτρέπςυμε στον Κοκινάκι να πετάκςι;

— Πρέπι να τυ επιτρέπςυμε, — ίπε ο Μόλοτοφ, κε ο Βοροςίλοφ επίςις απάντιςε καταφατικά.

— Μα θα το κάνις; — ρότιςε τον αεροπόρο ο σίντροφος Στάλιν.

— 'Αμα ο Κοκινάκις αναλαβένι, πάι να πι θα το κάνι, — γέλασε ο Βοροςίλοφ.

Τα λόγια τυ αρχιγύ έδοσαν φτερά στον αεροπόρο.

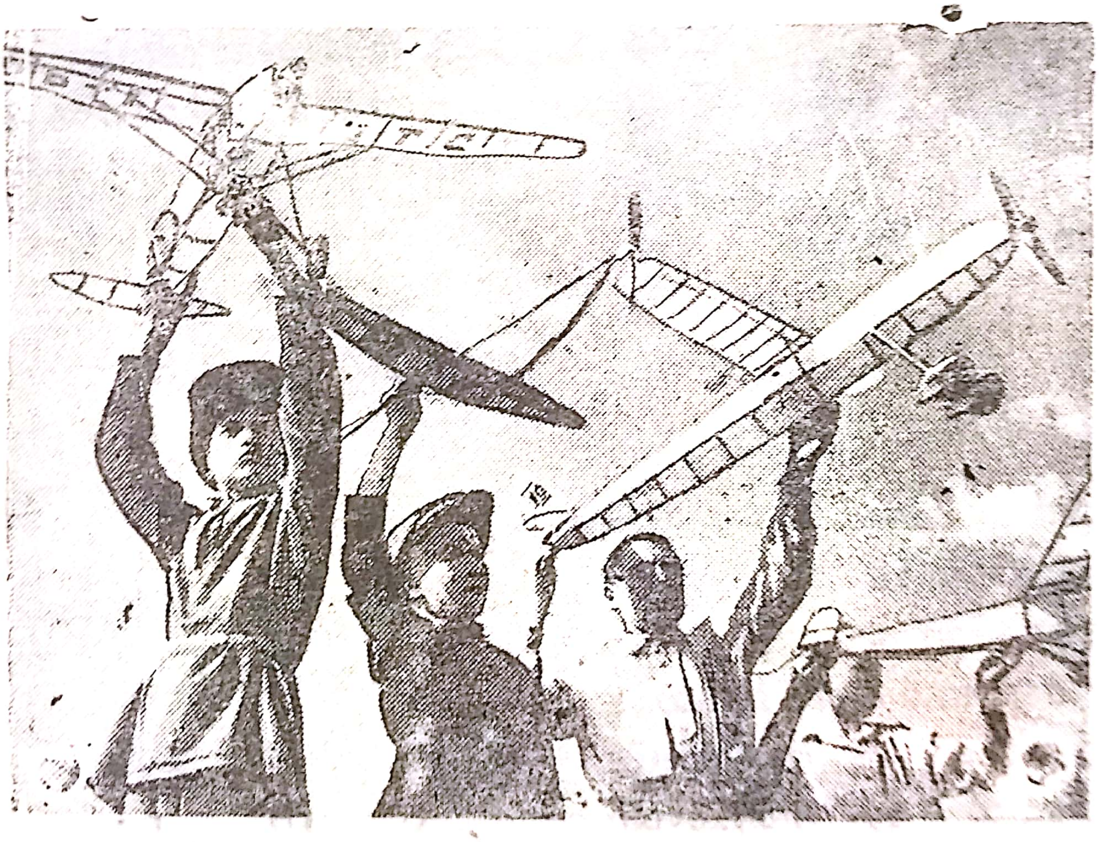
* *
*

Στις 17 τυ Ιύλι ο Βλαντίμιρ Κοκινάκις ίρθε στο αεροδρόμιο. Ι κομιςάροι τυ σπορτ τυ Κεντρικύ αεροκλύμπ έζιακςαν μισό τόνο φορτίο (σακιά με άμο), εκςετάςανε πος ίνε στερεομένο το φορτίο στιν καμπίνα τυ αεροπλάνυ κε βάλανε στα φτερά-τυ σιςκεβές.

I όρα 8 κε 33 λεφτά το βράδι το αεροπλάνο ανέβικε στον αέρα, κε ι όρα 9 κε 36 λεφτά ο αεροπόρος κατέβικε στι γι.

Ο Βλαντίμιρ Κοκινάκις έφταςε σε ίπςος 11 χιλιάδες 458 μέτρα. Μ'αφτό το ρεκόρ κςεπέραςε κατά 1 χιλιάδα 173 μέτρα το αποτέλεζμα τυ γάλυ αεροπόρυ Σενιερίν.

I επιτροπί τυ ςπορτ τυ Κεντρικύ αεροκλύμπ τις ΕΣΣΔ αναγνόριςε το απςιλό πέταγμα τυ αεροπόρυ Κοκινάκι ςαν πανενοςιακό (εθνικό) ρεκόρ ίπςυς με εμπορικό φορτίο 500 κιλά τις τάκςις «C» (αερόπλανα κςιράς) κε έδοςε όλα τα στιχία γι'αφτό το πέταγμα στι Διεθνί αεροπορικί ομοςπονδία για τιν επικίροςι αφτύ τυ ρεκόρ, ςα διεθνύς τις τάκςις «C».

Α. ΚΟΖΖΕΒΝΙΚΟΦ

Μεγάλοςα στο χοριό. 'Οταν ίρθα στιν πόλι, αποφάσιςα κ'εδό να ζίςο έτςι, όπος ζύςα στο χοριό: να ίνε το ςπίτι μικρό, μονόπατο, ςιμά ςτο ςπίτι νάχι περιβόλι τεχνιτί λίμνι, κίπο κε μέςα πυλιά. Ζιτύςα πολίν κερό κε τέλος ίβρα ένα τέτιο ςπίτι. Τα ίχε όλα, πυ ίμυνα ςινιθιζμένος να βλέπο στο χοριό, μόνο όλα ίτανε μικρά: στο περιβόλι ίχε τέςερις βραγιές, ο κίπος—πέντε μιλιές, μια φρανκοσταφιλιά κε τρις φλαμυριές, ι τεχνιτι λίμνι ίτανε ενιά βίματα στο πλάτος κε δεκαοχτό στο μάκρος.

Κάθε προί πριν να πάγο στι δυλιά-μυ έβγενα στον κίπο κε στο περιβόλι για να μάθο τί νέα ίνε εκί. Μια φορά ίβρα ςιμίδα μέςα στις τςυκνίδες. Αφτί έμιαζε τςακιζμένι—φένετε, κάπιος τι ζύλικςε—κι'άρχιςε πια να μαρένετε. 'Αλιπςα το τςάκιζμα με λάςπι κε το έδεςα με κυρέλι. Ι ςιμίδα άρχιςε να πραςινίζι. Τιν άλι φορά, βλέποντας, ότι τα πιο χαμιλά κλαδιά τις φρανκοσταφιλιάς λιγίςανε ος τι γι, έβαλα από κάτο-τυς στιρίγματα. Τιν τρίτι φορά ίβρα μια φολιά από αγριομέλιςες στα χόρτα κε τι ςιμάδεψα με παςάλι, για να μιν πατίςυνε πάνο. Περπατύςα κε πάντα ςκεφτόμυνα, ότι γλίγορα θα έρτι τέτια μέρα, οπόταν δε θα βρίςκο τίποτα νέο κε θα στεναχορεθό.

Κε μια φορά λίγο έλιπςε ν'αποφαςίςο, ότι ίρθε ι τέτια μέρα. Κάμποςες φορές γίριςα στο περιβόλι κε ςτον κίπο, κε τίποτα νέο δεν ίδα. Κάθιςα στο ςκαμνάκι, με τι ράχι-μυ ακυμπιζμένι στι φλαμυριά κε ςκέφτικα: «πρέπι να βρο άλι κατικία, όπυ να ίνε μεγαλίτερα κε το περιβόλι κε ο κίπος».

'Αχςαφνα κάτι πέτακςε πάνο απ'το αφτι-μυ, άκυςα κάπιο κρότο, κε ςτ'αφτί-μυ χτίπιςε ένα κίμα αέρα. Στον κορμό τις φλαμυριάς, ίςια με το αφτί-μυ, βρέθικε μια κυφάλα, πυ ίχε μέςα-τις τρία μικρά γαλάζια αβγά. Τιν άλι μέρα δε ςκεφτόμυνα πια να βρο κάτι νέο, μα πίγα ίςια στιν κυφάλα, για να μάθο τί πυλί βρίςκετε εκί. Κε το νέο με περίμενε: στιν κυφάλα κίταζε ο γάτος.

— Νχρεμίςυ, κατεργάρι! Δεν ίβρα, τί να ρίκςο πάνο στο γάτο, κε έρικςα το ςυγιάμυ. Ο γάτος πίδικςε στο φράχτι.

— «Τάφαγε, θαρό, το αγρίμι». 'Οχι δεν πρόφταςε: τα αβγά ίτανε απίραχτα. Στα χαμιλά κλαδιά τις φλαμυριάς κελαιδύςανε ανίςιχα διο νχρίζα πυλιά: το ένα με άςπρο στιθος, το άλο με κίτρινο. Τα ςινίθος έφθιμα πυλιά, τόρα ίτανε πολί ανίςιχα. Κατάλαβα, ότι ίνε ι νικοκιρέι τις κυφάλας.

«Το ίδιο κάνι, έχασε τιν ικογένια: άφισε στι φλαμυριά τρίχες κε μιρυδιά, κε τα πυλιά δε θα γιρίςυνε στι φολιά-τυς». Έτρεχςα να πιάςο κε να τιμορίςο το γάτο—τον κλέφτι.

Προςπαθύςα με κάθε τρόπο να τον πιάςο, μα δε μπόρεςα. Ο γάτος σκαρφάλοςε σε μια βαλανιδιά στον κίπο τυ γίτονα.

Τα πυλιά σταματίςανε το κελάιδιμα. «Δεν πιςτέβο, να τολμίςανε να γιρίςυνε στι φολιά-τυς». Κίτακςα: τα πυλιά καθόντανε στι φολιά.

Πιγένοντας στι δυλιά, ίπα ς'όλυς τυς σπιτικύς-μυ να φιλάκςυνε τι φολιά, να πιάςυνε το γάτο κε να τον κλιδόςυνε στο ιπόγιο.

Γίριςα απ'τι δυλιά, κε μυ λέγυνε:

— Δεν μπορέςαμε να τα φιλάκςυμε.

— Τάφαγε;

— Όχι, όχι! Αφίςαμε τι φολιά δίχος φρυρά, το όλο για μια στιγμί, ο γάτος το ίδε κε άπλοςε το πόδι-τυ.

— Κε τςάκιςε τ'αβγά;

— Δεν πρόφταςε, τον διόκςαμε.

— Αποφάςιςα να δόςο το γάτο σε κάτι γνοςτύς-μυ, στιν άλι άκρι τις πόλις, μα ο γάτος γίριζε κάπυ έκςο απ'το σπίτι.

Όλι ι ικογένιά-μυ, σκεφτότανε πός να βοιθίςι τα πυλάκια κε τίποτα δε μπόρεςε να βρι. Τι μέρα προςπαθύςαμε να τα φιλάκςυμε, μα τι νίχτα ι φολιά απέμενε δίχος κίταγμα. Κε πάλι έμενε απίραχτι. Ο γάτος δεν κςέρο γιατί δεν τα έτρογε.

«Να μιν ίνε ο γάτος φίλακας τις φολιάς;—σκέφτικα.—Κε τί, αν τα φιλάγι από μένα; Εγό απ'αφτόνα, κε κίνος από μένα. Μορὲ ιςτορία!» Πίγα να κιτάκςο. Κε νά βλέπο: ο γάτος στέκετε ςιμά στιν κυφάλα, γιρίζι ολόγιρα τα μάτια-τυ— κιτάζι ο διάβολος, αν ίνε κανίς ςιμά. Κρίφτικα κε ο γάτος δε με ίδε. Στιρίχτικε τότε στα τρία πόδια-τυ κε έχοςε το λέφτερο πόδι-τυ στιν κυφάλα. Αφτό το έκανε γλίγορα ςαν αςτραπί. Μόλις κρατίθικα στον τόπο-μυ. «Θα τα φάι». Βλέπο κε στέκυμε. «Το ίδιο κάνι, θα τα φάι ίτε ςίμερα, ίτε άβριο». Μόνο αφτό κε με κράτιςε. Ο γάτος προςπαθύςε,—ι ράχι-τυ λίγιςε κε θίμοςε—ι τρίχες-τυ ςικόθικαν όρθιες. Δύλεπςε ος δέκα λεφτά κε έφιγε δίχος να κάνι τίποτα. Ι κυφάλα ίτανε στενί κε βαθιά, το κεφάλι-τυ δε χορύςε, κε το πόδι-τυ δεν έςονε ος εκί.

— Λιπόν, πυλάκια,— ίπα, — έχετε τίχι. Κε άμα γίνετε πυλιά, να φίγετε κε λιζμονίςτε τιν κυφάλα!

Ο γάτος κςακολυθύςε να πιγένι στιν κυφάλα. Εγό πια δεν τον εμπόδιζα κε για τα πυλιά πια δε φοβόμυνα. Μόνο θάβμαζα τί μεγάλι αγάπι κε αφοβιά ίνε στις μικρές καρδιές τον πυλιόν. Τέτια αγάπι κε τέτια αφοβιά μπορίς να βρις μόνο στυς ανθρόπυς.

Ο γάτος ίτανε γνοςτικός: κατάλαβε, ότι δε θα μπορέςι να πάρι τα πυλιά απ'το σπίτι-τυς κε άρχιςε να τα παραμονέβι στο κατόφλι-τυς.

Άλο δεν κίταζε στιν κυφάλα, μα καθότανε χαμιλότερα κε φίλαγε, πότε θα βγύνε τα πυλάκια. Το πόδι-τυ ίτανε πάντα έτιμο.

Μα τα πυλιά καταλάβανε αφτί τιν πονιριά, καθόντανε, όταν ο γάτος βριςκότανε ςιμά-τυς. Ο γάτος δε μπορύςε να καθίςι περιςότερο απ'αφτά.

Φάνικαν τα μικρά πυλάκια.

«Λιπόν, τόρα θα πετάκςυνε». Κ'εγό όλο κε κίταζα,—πύ θα πάνε: δεν ίθελα να χάςο απ'τα μάτια-μυ αφτί τιν άφοβι ικογένια. Περίμενα όλο το καλοκέρι. Δεν πετάκςανε, έτςι κε έμιναν ος το φτινόπορο. Κε ακόμα περιςότερο, τον άλο χρόνο ίρθανε κε πάλι κατικίςανε στιν ίδια κυφάλα κε τον τρίτο—πάλι εκί.

Ο γάτος άλο δεν κιτάζι στιν κυφάλα κε δε χόνι το πόδι-τυ. Δεν έκανε πια κε πονιριές. Παρατίρισα, πος περνάι μακριά απ'τι φλαμυριά, όπυ έτσι τον νικίσανε. Κε άμα θα περάσι, τότε το δίχος άλο μεγαλόνι το βίμα-τυ κε δε νιάζετε καθόλυ για τα πυλιά. Κε αφτά τερετίζυν κε κελαιδύν δίχος να σταματύνε.

Πιστέβο να λένε για το γάτο στα νέα πυλιά-τυς, πός κοροιδέπσανε τον κλέφτι κε τον εκδικιθίκανε για όλα τα πυλιά, πυ αδικύσε.

Νά λιπόν τί ιστορίες μπορύν να γίνυν σε μέρος, όπυ ίνε μόνο πέντε μιλιές, τρις φλαμυριές κε μια φρανκοσταφιλιά. Εδό πια κατικό τρίτο χρόνο κε δεν κσέρο τέτια μέρα πυ να μι γίνι τίποτα κε να με πιάσι ι στεναχόρια.

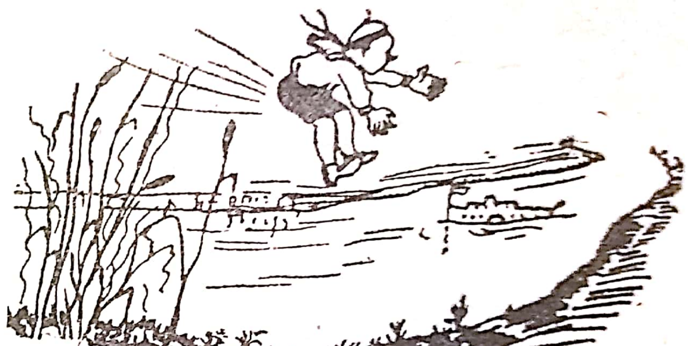

Α. ΒΕΝΤΕΝΣΚΙ

Ο ΓΙΟΡΓΟΣ

Πίγενε στο σπίτι,
'Ιταν πια αργά.
Κρίφτικε ο ίλιος
Πίσο απ' τα βυνά.

'Ανεμος στυς κάμπυς
Πὲζι φοβερός.
'Ενας πιονέρος
Ζύσε τολμιρός.

Κάτο απ' το ελάτι
Βλέπι μια φορὰ,
'Ενας νκρίζος λίκος
Τον παρατιρά.

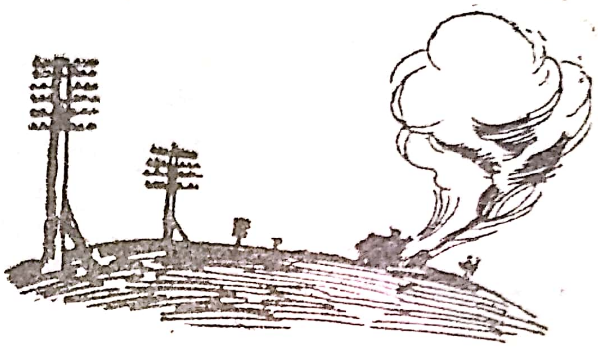
Νίχτα πλισιάζι.
Γίρο σκοτινά.
'Αχσαφνα ο Βόλγας
Φάνικε μπροστά.

Πάνο απ' το ποτάμι
Γλίγορα πιδά.
Το μεγαλο Βόλγα
Πέρασε στεγνά.

'Αρπαχσε το λίκο
Τότε απ' τιν υρά.
'Εριχσε το λίκο
στο νερὸ μακριά.

Πάι κε αχύι,—
Θόριβος μικρός.
'Ανεμος στυς θάμνυς
Τριγιρνά λαφρός.

Κλέφτις μες' τυς θάμνυς
Νά-τος, περπατί.
Δε φοβάτε ο Γιόργος,
Πος θα ςκοτοθί.

'Εφταςε στο ςπίτι,
Βλέπι πια ςιμὰ:
Πος το ςπίτι χάνι
'Αγρια φοτιά.

'Αρχιςε ο κλέφτις
Να πιροβολά,
Μα τα βόλια ο Γιὸργος
Πιάνι ςτι γροθιά.

Βγίκανε τα ζόα
Στι βοςκί γοργά.
Κε ο Γιόργος ίχε
Πάλι ςιμφορά.

Ο παλικαράς-μας
Φίςιξε, πεδιά,
Γλίτοςε το ςπίτι,
Ζβίνι τι φοτιά.

Το τραγὺδι έχι
Πςέματα, γιατί
Τὄγραπςαν μεγάλι
Πςέφτιδες μαζί.

Μετάφραςι **Π. Σ.**

ΤΟ ΔΟΝΤΙ

Ι ΚΛΟΥΝ

Ο μελανχολικός βγένι με δεμένο τομάγυλο κε κλέι φοναχτά.

ΜΕΛΑΝΧΟΛΙΚΟΣ. Αι, άι, άι, άι!..

ΕΦΘΙΜΟΣ. Τί έπαθες;

ΜΕΛΑΝΧΟΛΙΚΟΣ. Το δόντι-μυ πονάι!

ΕΦΘΙΜΟΣ. Το δόντι ςυ; Μα γιατί ςυ πονάι;

ΜΕΛΑΝΧΟΛΙΚΟΣ. Μα από πύ να το κςέρο!

ΕΦΘΙΜΟΣ. Εςί, θαρό, πλένις σπάνια τα δόντια-ςυ;

ΜΕΛΑΝΧΟΛΙΚΟΣ. Σπάνια!

ΕΦΘΙΜΟΣ. Μια φορά τι μέρα τα πλένις;

ΜΕΛΑΝΧΟΛΙΚΟΣ. Πιο ςπάνια.

ΕΦΘΙΜΟΣ. Μια φορά το πεντάμερο;

ΜΕΛΑΝΧΟΛΙΚΟΣ. Πιο ςπάνια.

ΕΦΘΙΜΟΣ. Μια φορά το μίνα;

ΜΕΛΑΝΧΟΛΙΚΟΣ. Πιο ςπάνια.

ΕΦΘΙΜΟΣ. Μια φορά το χρόνο!

ΜΕΛΑΝΧΟΛΙΚΟΣ. Πιο ςπάνια.

ΕΦΘΙΜΟΣ. Πότε;

ΜΕΛΑΝΧΟΛΙΚΟΣ. Καθόλυ δεν τα πλένο.

ΕΦΘΙΜΟΣ. Νά, γι' αφτό κε ςυ πονάι!

ΜΕΛΑΝΧΟΛΙΚΟΣ. Μα τί ίθελες ακόμα κε να μι ςυ πονάι! 'Αι, άι, άι, άι, άι...

ΕΦΘΙΜΟΣ. Καλά, δεν πιράζι. Τόρα θα ςε γιατρέπςο!

ΜΕΛΑΝΧΟΛΙΚΟΣ. Μα μίπος ίςε γιατρός;

ΕΦΘΙΜΟΣ. Για ςένα μπορό κε το γιατρό να κάνο! (Τυ δίνι καρέκλα). Κάθιςε!

ΜΕΛΑΝΧΟΛΙΚΟΣ (κάθετε). Κάθιςα.

ΕΦΘΙΜΟΣ. 'Ανικςε το ςτόμα-ςυ.

ΜΕΛΑΝΧΟΛΙΚΟΣ. Δε μπορό.

ΕΦΘΙΜΟΣ. Γιατί;

ΜΕΛΑΝΧΟΛΙΚΟΣ. Δεν ανίγι.

ΕΦΘΙΜΟΣ. Μα πριν το άνιγες.

ΜΕΛΑΝΧΟΛΙΚΟΣ. Κε βέβεα το άνιγα.

ΕΦΘΙΜΟΣ. Μα πός το άνιγες;

ΜΕΛΑΝΧΟΛΙΚΟΣ (ανίγοντας το ςτόμα-τυ). Νά πος!

ΕΦΘΙΜΟΣ. Νά έτςι κε κάθιςε!

ΜΕΛΑΝΧΟΛΙΚΟΣ. 'Ετςι κε κάθομε. 'Αλο τί έχις να κάνις;

ΕΦΘΙΜΟΣ. Ακόμα θα βγάλο το δόντι-ςυ!

ΜΕΛΑΝΧΟΛΙΚΟΣ (ςικόθικε). Μα εγό φοβάμε!

ΕΦΘΙΜΟΣ. Μα εςί μι φοβάςε!

ΜΕΛΑΝΧΟΛΙΚΟΣ. Μα εγό φοβάμε

ΕΦΘΙΜΟΣ. Μα εςί μι φοβάςε!

ΜΕΛΑΝΧΟΛΙΚΟΣ (κάθετε). Λιπόν, δε φοβάμε! (Ο έφθιμος φέρνι ένα μακρί ςκινί ίτε μια κορδέλα).

ΜΕΛΑΝΧΟΛΙΚΟΣ. Τί ίνε αφτό;

ΕΦΘΙΜΟΣ. 'Ινε ςκινί. Για να βγάλο το δόντι-ςυ.

ΜΕΛΑΝΧΟΛΙΚΟΣ. Μα εγό θα το καταπιό!

ΕΦΘΙΜΟΣ. Νά εγό θα ςυ δίκσο πός το καταπίνυν! Κάθιςε ίςιχα! (Δένι το ςκινί ςτο δόντι). Το δένο...

ΜΕΛΑΝΧΟΛΙΚΟΣ. Το δένο...

ΕΦΘΙΜΟΣ. Μα εςί ςόπενε!

ΜΕΛΑΝΧΟΛΙΚΟΣ. Εςί ςόπενε!

ΕΦΘΙΜΟΣ. Σε πιόνα το λέγο;

ΜΕΛΑΝΧΟΛΙΚΟΣ. Δεν κςέρο!..

ΕΦΘΙΜΟΣ (τεντόνι το ςκινί). Το τεντόνυμε... 'Ενα... (Το ςκινί πέφτι). Τί τρέχι;

ΜΕΛΑΝΧΟΛΙΚΟΣ. Εγό το δάνκαςα!

ΕΦΘΙΜΟΣ. 'Αφιςε αφτά τα χορατὰ! Κάθιςε ίςιχα! (Δένι το ςκινί). Ιςιχία...

Το τραβό! (Τραβάι). 'Ενα, δίο, τρία!

(Κάτο απ' τον επίδεζμο το ςκινί βγάζι ενα μεγάλο δόντι, φτιαζμένο από χαρτόνι).

ΜΕΛΑΝΧΟΛΙΚΟΣ. 'Οι!

ΕΦΘΙΜΟΣ. Νά, αφτό ίνε όλο.

ΜΕΛΑΝΧΟΛΙΚΟΣ (δοκιμάζι ςτο ςτόμα-τυ το άδιο μέρος). Νὰ, τίποτα δεν ίνε!

ΕΦΘΙΜΟΣ (κιτάζοντας το δόντι). Μορέ δόντι!

ΜΕΛΑΝΧΟΛΙΚΟΣ. Πιανύ δόντι ίνε;

ΕΦΘΙΜΟΣ Δικό-ςυ!

ΜΕΛΑΝΧΟΛΙΚΟΣ. Δικό-μυ;

ΕΦΘΙΜΟΣ. Δικὸ-ςυ!

ΜΕΛΑΝΧΟΛΙΚΟΣ. 'Οχι! 'Ινε τυ ιποπόταμυ!

ΕΦΘΙΜΟΣ. Μα εγό από πιόνα το τραβύςα;

ΜΕΛΑΝΧΟΛΙΚΟΣ. Απ' τον ιπο... ιπο... ιποπόταμο!

ΕΦΘΙΜΟΣ. Ε, καλά, πάρ'το για ενθίμιο.

ΜΕΛΑΝΧΟΛΙΚΟΣ. Μα τί θα το κάνο;

ΕΦΘΙΜΟΣ. 'Οτι θέλις!

ΜΕΛΑΝΧΟΛΙΚΟΣ. Θα το ςπάςο!

ΕΦΘΙΜΟΣ. Λιπόν, ςπάςε-το!

ΜΕΛΑΝΧΟΛΙΚΟΣ (βάζι κάτο το δόντι κε δίπλα-τυ μια τάπα από πεδικό πιςτόλι). 'Ενα, διο, διόμιςι... 'Οι, κάπος φοβύμε.

ΕΦΘΙΜΟΣ. Τί φοβιτςιάρις πυ ίςε!

ΜΕΛΑΝΧΟΛΙΚΟΣ... Πιός ίνε φοβιτςιάρις; Εγό; Κίτακςε! Τρία! (Το χτιπάι με το πόδι-τυ. Πιροβολιζμός. Ο μελανχολικός πέφτι). 'Οι, με ςκότοςαν, με ςκότοςαν, με ςκότοςαν.

ΕΦΘΙΜΟΣ. Πιόνα;

ΜΕΛΑΝΧΟΛΙΚΟΣ. Εμένα!

ΕΦΘΙΜΟΣ. Σε ςκότοςαν κε πάλι μιλάς!

ΜΕΛΑΝΧΟΛΙΚΟΣ. Εγό δε μιλό. Ι γλόςα-μυ μιλάι.

ΕΦΘΙΜΟΣ. Μα το δόντι-ςυ δεν πονάι;

ΜΕΛΑΝΧΟΛΙΚΟΣ. Ύτε κε πονύςε καμιὰ φορά!

ΕΦΘΙΜΟΣ. Λιπόν, τότες πάμε, αδερφάκι.

(Πάνε με τι μυςικί).

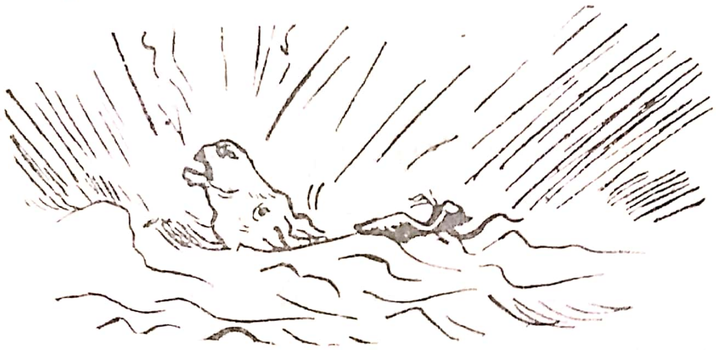
Ι ΠΕΡΙΠΕΤΙΕΣ ΤΥ ΜΙΝΧΑΥΖΕΝ

ΑΠ' ΤΑ ΜΑΛΙΑ

Γενικά ς' αφτό τον πόλεμο ίχα πολές περιπέτιες.

Μια φορά, θέλοντας να γλιτόςο απ'τυς τύρκυς, δοκίμαςα να πιδίςυ καβάλα απ'ένα βάλτο. Μα το άλογο δε μπόρεςε να πιδίςι ος τιν όχτι, κε πέςαμε με φόρα ςτι νερυλί λάςπι.

Πέςαμε κι' αρχίςαμε να βυλιάζυμε. Δε μπορύςαμε να γλιτόςυμε.

Ο βάλτος μας ρυφύςε όλο κε πιο βαθιά με τρομερί γλιγοράδα. Νά πια όλο το κορμί τυ αλόγυ-μυ κρίφτικε μέςα ςτι βρομιάρικι λάςπι, νά πια κε το κεφάλι-μυ άρχιςε να βυλιάζι μέςα στο βάλτο κε να εκςέχι απ' εκί μόνο ι πλεκςυδίτςα τις περύκας-μυ.

Τί να κάνο; Το δίχος άλο θα χανόμαςταν, αν δεν ίτανε ι θαβμάςια δίναμι τον χεριόν-μυ. Εγό ίμε τρομερός παλικαράς. 'Αρπακςα τον εαφτό-μυ απ' αφτί τιν πλεκςυδίτςα, τράβικςα μ'όλι τι δίναμί-μυ προς τα πάνο κ' έβγαλα δίχος μεγάλο κόπο απ' το βάλτο κε τον εαφτό-μυ κε τ' αλογό-μυ, πυ τό̕ςφινκα γερά με τα πόδια-μυ ςαν με τανάλια.

Νε, ςίκοςα ςτον αέρα κε τον εαφτό-μυ, κε τ' άλογό-μυ, κι' αν θαρίτε, ότι αφτό ίνε έφκολο, δοκιμάςτε να το κάνετε κε μόνι-ςας.

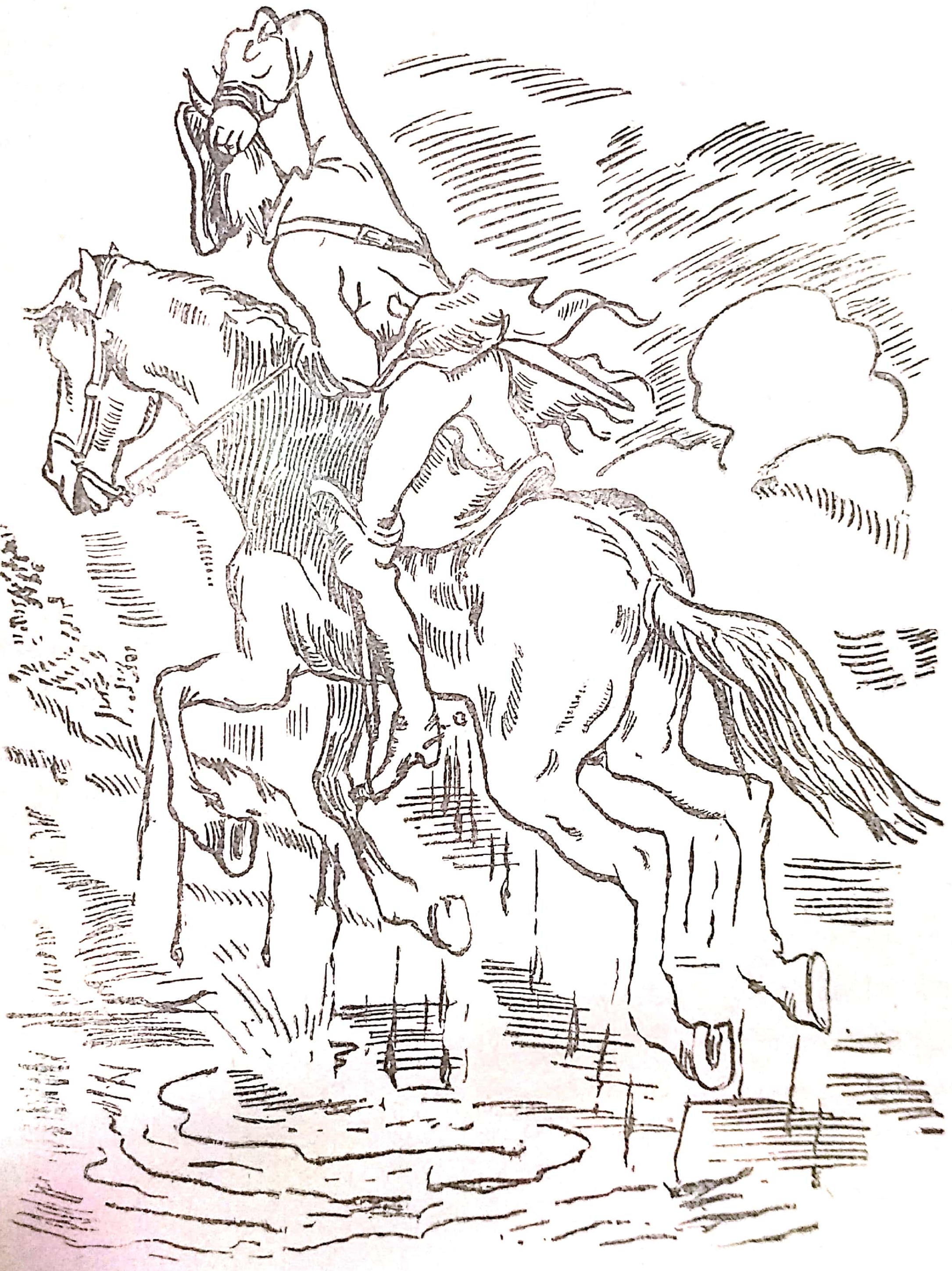
Ο ΜΕΛΙΣΟΒΟΣΚΟΣ Κ' Ι ΑΡΚΥΔΕΣ

Μα ύτε ι δίναμι, ύτε ι παλικαριά δε με γλίτοςε απ' ένα τρομερό κακό.

Μια φορά ςτον πόλεμο ι τύρκι με περικίκλοςαν, κε, αν κε πολεμύςα ςαν τίγρι, μα πάλι μ' εχμαλότιςαν.

Με δέςανε κε με πυλίςανε σκλάβο.

'Αρχιςαν για μένα ι μάβρες μέρες. 'Ινε αλίθια, ότι δε μυ δίνανε βαριά δυλιά, μα πάλι αφτί ίτανε κάμποςο πλιχτικιά κε βαρετ: με διορίςανε μελιςοβοςκό. Κάθε προί έπρεπε να βγάζο τις μέλιςες τυ ςυλτάνυ ς' ένα λιβαδάκι, να τις βόςκο όλι τι μέρα, κε το

βράδι να τις πιγένο στις κιψέλες.

Στιν αρχί όλα πίγεναν καλά,

μα νά μια φορά μέτρισα τις μέλισές-μυ κε ίδα, ότι μια λίπι.

Πίγα να τιν έβρο κε γλίγορα ίδα, ότι τις επιτεθίκανε διο τεράστιες αρκύδες, πυ όπος φένετε, ίθελαν να τιν κάνυν διο κομάτια κε να γλικαθύνε με το γλικό-τις μέλι.

Μαζί-μυ δεν ίχα κανένα όπλο, ίχα μόνο ένα μικρό ασιμένιο τσεκυράκι.

Έριξα με δίναμι αφτό το τσεκυράκι πάνο στα λέμαργα θεριά για να τα φοβίσο κε να γλιτόσο τιν καιμένι μελισύλα. Ι αρκύδες τὄβαλαν στα πόδια κ' ι μελισύλα γλίτοσε. Μα, διστιχός, δε λογάριασα καλά τιν ορμί τυ πολί δινατύ χεριύ-μυ κ' έριξα το τσεκυράκι με τόσι δίναμι, πυ πέταξε κε βρέθικε πάνο στο φενκάρι. Νε, στο φενκάρι. Εσίς κυνάτε τόρα το κεφάλι-σας κε γελάτε, μα εγό τότες δεν ίχα όρεξι για γέλια.

Τὄριξα στι σιλογί. Τί να κάνο; Πύ να βρο τέτια μακριά σκάλα, για να φτάσο ος το φενκάρι;

Β. ΒΑΛΝΤΕ

Ι ΠΡΟΤΙ ΠΙΔΙΧΤΕΣ

Σκοτινί νίχτα. Μόνο ι φρουρί δεν κιμούντε στο αφστριακό φρούριο Σπίλμπεργ. Ι φρουρί περπατούνε πάνο στ'απσιλά τίχι τυ φρουρίυ. Φονάζυνε μακρόσιρτα ο ένας τον άλο:

Habt A-a-acht! 1)

Ι Αφστρία πολεμάι με τι Γαλία. Σ' αφτό το φρούριο ίνε φιλακιζμένι ι εχμάλοτι γάλι.

Δεν μπορούνε ι εχμάλοτι να φίγουνε, τα τίχι ίνε απσιλά, δινατί ίνε ι φρουρά.

'Ολι τι νίχτα ι φρουρί φονάζυνε ο ένας τον άλο...

Κι'άκσαφνα—άνικσε αθόριβα ι πόρτα τις ιρκτίς. Στιν αβλι τυ φρουρίυ γλίστρισε ένας άνθροπος. Κριφοσέρνετε σιγά προς το απσιλό τίχος. Στα χέρια-τυ ασπρίζι ένα πακέτο...

Νά ανέβικε απ'τι σκάλα στο πιο πλατί μέρος τυ τίχυ, άπλοσε το πακέτο-τυ.

Κε ίσια-ίσια εκίνι τιν όρα ακύστικε ι φονί:

Halt! 2)

Προς το τίχος τρέχι ο φρουρός με το όπλο. Σικόνι τιν κσιφολόνχι για να τριπίσι τον άνθροπο.

Μα τί τρέχι; Ο εχμάλοτος, σικόνοντας τα χέρια-τυ, πίδισε κάτο. Ο φρουρός άφισε κιόλας να τυ πέσι το όπλο..

'Αμιαλος!.. Πιδάι από τέτιο ίπσος στις πέτρες...

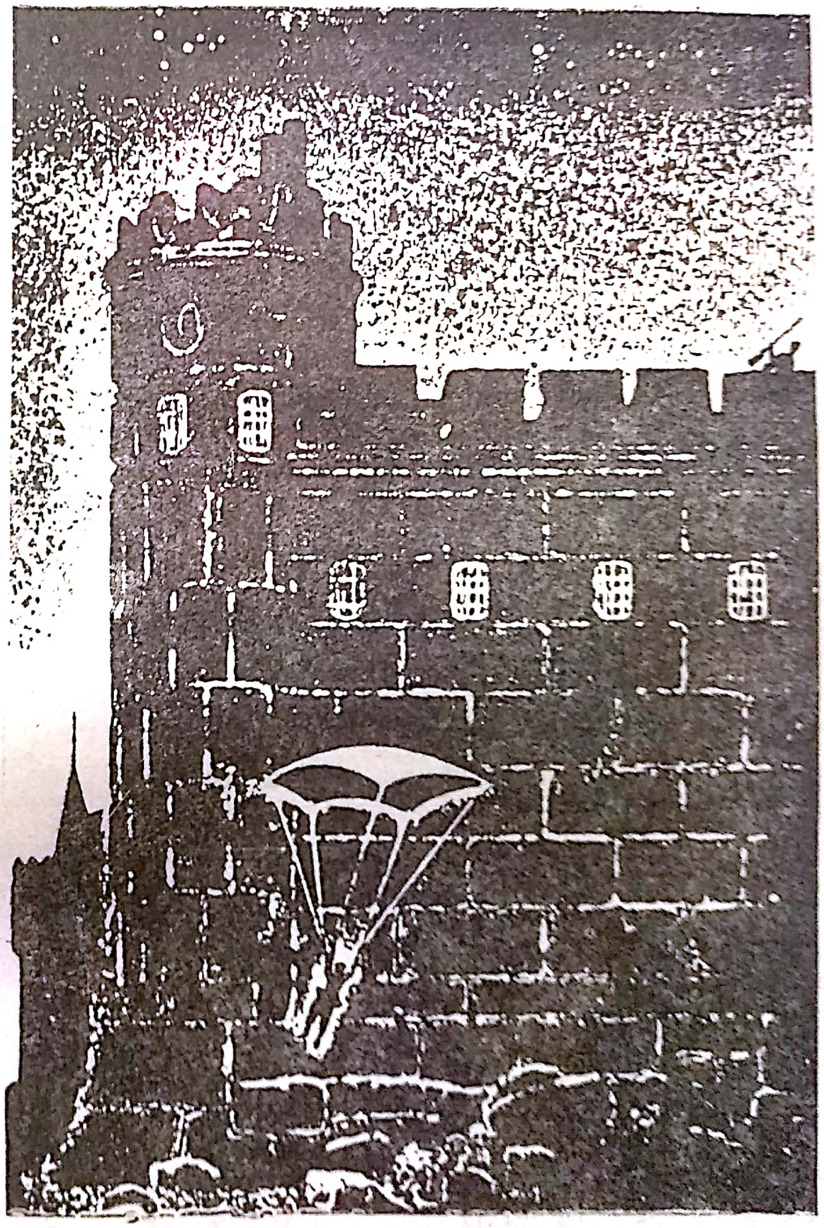
'Ιστερα έγινε κάτι ακόμα πιο παράκσενο: πίσο απ'τι ράχι τυ πιδιχτί κσετιλίχτικε ένα πλατί πανί...

1) Κίτακσε!
2) Στάσυ!

Στο φρούριο τυ Σπίλμπεργ έγινε ανακατοσιά.

Αφτό σινέβικε στα 1796. Ο εχμάλοτος—γάλος Ζακ Γαρνερέν—έφτιακσε από σεντόνι ένα μεγάλο αλεκσίπτοτο, ανέβικε μ' αφτό πάνο στο τίχος τυ φρούριυ, κε... το προί ίβρανε το Γαρνερέν σιμά στο φρούριο.

Το πίδιμά-τυ δεν ίτανε επιτιχιμένο: ο Γαρνερέν τσάκισε το πόδι-τυ.

Μα το αλεξίπτοτο δεν το εφέβρε ο Γαρνερέν. Αφτός πρότος δοκίμασε να το χρισιμοπιίσι. Ακόμα στο XV εόνα ο μεγάλος φλορεντίνος ζογράφος κε επιστίμονας Λεονάρντο ντα Βίντσι σ'ένα χιρόγραφο ίχε ζογραφίσι το αλεξίπτοτο. Κάτο απ'τι ζογραφιά ίτανε γραμένι ι εξίγισι:

«Αν ο άνθροπος θα έφτιαχνε ένα μεγάλο πανί, πυ καθε πλεβρά-τυ θα ίχε 12 πίχες πλάτος (πάνο-κάτο 6 μέτρα) κε τόσο πάλι ίψος, τότε θα μπορύσε να πέσι από κάθε ίψος, δίχος να κινδινέψι καθόλυ».

Το αλεξίπτοτο, πυ εφέβρε ο Λεονάρτο ντα Βιντσι κίνισε πολί το ενδιαφέρο. Ι άνθροπι κάνανε μ'αφτό διάφορα πιράματα, πιδύσανε από αψιλύς πίργυς κε κατεβένανε στι γι δίχος να πάθυν τίποτα.

Απέμινε το βιβλίο τυ Φάυστ Βεραντζίο, πυ εκδόθικε στα 1917 κε όπυ περιγράφετε το φτιάξιμο τυ τοτινύ αλεξίπτοτυ. Το φτιάχνανε με σοστί τετραγονική φόρμα, με δινατές βέργες στις άκρες. Στις γονιές-τυ δένανε σκινιά.

Στο ίδιο βιβλίο ίνε μια ενδιαφέρυσα ζογραφιά: ένας άνθροπος κρατόντας τα σκινιά τυ τετραγονικύ αλεξίπτοτυ, πιδάι απ' τον πίργο.

Μα γλίγορα ίστερα απ'τιν εφέβρεσι τυ αλεξίπτοτυ τυ Λεονάρδυ ντα Βίντσι, το λιζμόνισαν. Τότε δεν ίχανε πύ να το χρισιμοπιίσυν,— αερόστατα κε αεροπλάνα ακόμα δεν ιπίρχανε.

Κε μόνο ίστερα από διο κε παραπάνο εόνες το αλεξίπτοτο πάλι κίνισε το ενδιαφέρο τον ανθρόπον.

Ο πόλεμος ανάμεσα στιν Αφστρία κε τι Γαλια τέλιοσε. 'Αμα λεφτερόθικε ο Γαρνερέν έγινε ξακυστός αεροπόρος. Ανέβενε με το αερόστατο, έφτιαχνε στον αέρα πιροτεχνίματα κε έκανε μπρος στα μάτια τυ κόζμυ επικίνδινες ακροβατικές ασκίσις.

Τότε τα αερόστατα τα ίχανε μόνο για διασκεδάσις. Κάμποσι αεροπόρι ανεβένανε στον αέρα ακόμα κε καθιζμένι καβάλα στο άλογο.

Κε νά το φτινόπορο τυ 1797 σ' ένα απ'τυς παρισινύς κίπυς μαζέφτικε μεγάλο πλιθος. Ο Γαρνερέν ιποσχέθικε να εχτελέσι μια προτόφαντι αεροπορική άσκισι.

Το αερόστατο ίτανε έτιμο να πετάξι. Ο Γαρνερέν μπίκε στο καλάθι-τυ, έκανε σινιάλο με μια κόκινι σιμέα κε το αερόστατο σπελεφτερομένο απ'τι γι, άρχισε να ανεβένι.

Γινότανε όλο κε πιο μικρό στον καθαρό ασινέφιαστο υρανό.

Ι θεατές από κάτο σοπάσανε.

Κι' άξαφνα σε ίψος 1000 μέτρα το αερόστατο τυ Γαρνερέν αποσπάστικε με μιας απ'το καλάθι κε ο ίδιος ο αεροπόρος έπεσε κάτο μαζί με το καλάθι-τυ.

Ι άνθροπι αποτραβιχτίκανε. Τόρα ακόμα λιγάκι—κε ο Γαρνερέν θα χτιπίσι στι γι. Ο καθένας θαρύσε, ότι το καλάθι θα πέσι ίσια πάνο στο κεφάλι-τυ. Μα εκίνι τιν όρα πάνο απ'το καλάθι ξετιλίχτικε το αλεξίπτοτο σαν άσπρος θόλος.

Ο Γαρνερέν κατέβικε κάτο δίχος να πάθι τίποτα. Ο ίδιος έκοψε τα σκινιά τυ αερόστατυ.

Ο μαθιματικός Λαλάντ, πυ τα παρατιρύσε όλα αφτά έτρεξε αμέσος να κάνι έκθεσι στιν Ακαδιμία τον επιστιμόν «για το τόσο θαβμάσιο γεγονός»...

'Ιστερα απ'το Γαρνερέν αρχίσανε να πιδύνε κι'άλι αεροπόρι με τα αλεξίπτοτα. Αφτά τα πιδίματα έγιναν το κιριότερο νύμερο τις κάθε αεροπορικίς παράστασις.

Μα το αλεξίπτοτο, πυ εφέβρε ο Γαρνερέν ίχε μια μεγάλι έλιψι. Δεν ίτανε σταθερό. 'Οταν κατέβενε, κάτο απ'το θόλο-τυ μαζεβότανε σιμπιεζμένος αέρας κε το αλεξίπτοτο κυνιότανε γι'αφτό απ'τι μια μεριά

ςτιν αλι κε πετύξε τον άνθροπο μια εδό, μια εκί.

Για να κςεκάνι αφτί την έλιπςι, ο αεροπόρος Κόκινκ εφέδρε αλεκςίπτοτο με νέα φόρμα. Ι κοριφί τυ θόλυ-κόνυ τυ αλεκςίπτοτυ τυ Γαρνερέν δριςκότανε απάνο. Ο Κόκινκ έκανε το αντίθετο. Τέντοςε το θόλο τυ αλεκςιπτοτυ πάνο ςτο ςκελετό κε ςτιν κοριφί-το κρέμαςε ένα μικρό καλάθι για τον άνθροπο.

Το αλεκςίπτοτο αφτό έπρεπε να κατεδένι ίςια κε διχος ςπροκςίματα.

Στις 27 τυ Σεπτέμδρι τυ 1834 ο Κόκινκ ανέδικε μαζί με τον αεροπόρο Γριν πάνο ςτο αερόςτατο. 'Ιτανε δέδεος, ότι θα μπορέςι πλέρια να χριςιμοπιίςι το αλεκςίπτοτο για το κατέδαζμα.

'Ιπςος 1000 μέτρα. Ο Κόκινκ κάθετε έτιμος ςτο καλάθι τυ αλεκςιπτοτυ.

—Χίλια!—τυ φονάζι από πάνο ο Γριν κε λίνι το αλεκςιπτοτο απ'το καλάθι τυ αερόςτατυ.

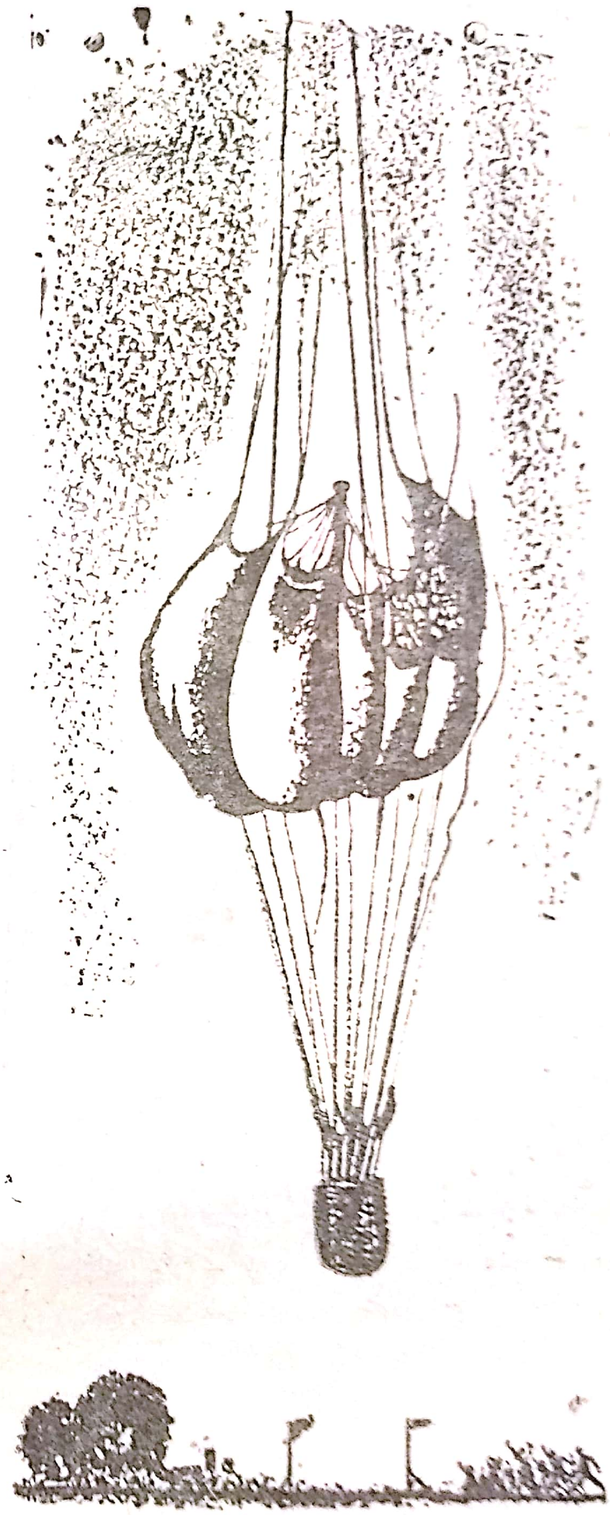
Τις πρότες κιόλας ςτιγμές ι δινατί πίεςι τυ αέρα τςαλάκοςε, παραμόρφοςε το ςκελετό τυ αλεκςίπτοτυ, ο θόλος μαζέφτικε κε ο αερονάφτις έπεςε κάτο ςαν πέτρα.

Το πέςιμο δάςτακςε λιγότερο από ένα λεφτό...

Ο Κόκινκ δεν έκανε το ςκελετό τυ αλεκςίπτοτυ τόςο δινατό, πυ να μπορί να δαςτάκςι ςτιν πίεςι τυ αέρα.

Μόνο ίςτερα απ'το ςκότομα τυ Κόκινκ ι αεροπόρι καταλάδανε, ότι πρέπι ν'ανίκςον ςτο κέτρο τυ θόλυ μια μικρί ςτρονκιλί τρίπα. Τότες, όταν θα κατεδένι ο αεροπόρος, ο πιεζμένος αέρας θα δγένι απ'αφτί τιν τρίπα κε το αλεκςίπτοτο τυ Γαρνερέν θα γίνι ςταθερό.

Ι φόρμα αφτί τυ θόλυ με τιν «πολικί τρίπα» ςτι μέςι έμινε κε ος τόρα.

Τόρα το αλεκςίπτοτο ιπάρχι όχι για διαςκεδάςις. 'Ιςτερα απ'τον πόλεμο τυ 1914 -1918 όλες ι χόρες το έχον ςτον εκςοπλιζμό-τυς.

Κε το αλεκςίπτοτο χριςιμοπιίτε τόρα όχι μόνο ςτις αεροπορικές αδαρίες...

Κιτάκστε:

'Ενα απςιλό ςιδεροδρομικό γεφίρι βρίςκετε πάνο ςτο ποτάμι. Τα εκςπρές, τα ταχιδρομικά τρένα, ι μακριὲς αμακςοστιχίες τον φορτιγόν βαγονιόν—περνύνε κάθε πέντε λεφτά πάνο απ'το γεφίρι.

Απ'εδό περνάι ο κιριότερος δρόμος τις χόρας.

Το γεφίρι το φρυρύν, —ι νκρίζι χαμιλί ιπόγιι θόλι, πυ ίνε ςτις άκρες-τυ. Στ'απςιλόματα βρίςκυντε αντιαεροπορικά κανόνια.

'Ακςαφνα ςτον αέρα φένετε ἑνα τρίγονο από αεροπλάνα. Πετύνε απςιλά, ςκεδόν πέρα απ 'τα ςίνεφα.

Νά ςκορπιςτίκανε κάτο απ'τα αεροπλάνα άςπρες τελίες ακόμα... ακόμα...

Κατεβένυν με τα αλεκςίπτοτα.

Στο γεφίρι ςιναγερμός. Ι στρατιότες τρέχυνε ςτις θέςις-τυς, γιρίζυνε τα κανόνια...

'Ινε αργά!—ι αλεκςιπτοτιςτὲς κατεβίκανε πια ςτι γι. Αρχίζυνε δινατό πιρ με τα πολιβόλα,επιτίθεντε ενάντια ςτι φρυρά...

'Εκρικςι!.. Κε πάνο απ'το ποτάμι κρέμυντε μόνο παραμορφομένα ςίδερα...

Ι ςινκινονία διακόπικε.

Αφτό δεν ίνε παραμίθι. Τέτια κατεβάζματα με τα αλεκςίπτοτα κάνυν τόρα ςτα γιμνάςιά-τυς ι στρατί τον καπιταλιςτικόν κρατόν.

Κε ςτιν Αμερικί—ςτα νότα τυ «εχτρύ» — τα αεροπλάνα κατεβάζυνε με τα αλεκςίπτοτα ακόμα κε μικρά τανκς.

Ρ. ΑΚΥΛΣΙΝ

Ι ΒΛΟΓΙΟΚΟΜΕΝΙ

ΔΙΙΓΙΜΑ ΑΠ' ΤΑ ΠΕΡΑΖΜΕΝΑ ΧΡΟΝΙΑ

'Οταν ίχανε γιορτί στο χοριό διαδόθικε ι φίμι, ότι ενγράφυν τα πεδιά στο σκολιό. Τρέκσαμε στα σπίτια-μας, νιφτίκαμε, χτενίσαμε τα μαλιά-μας κι' αφύ μαζεφτίκαμε μαζί, κσεκινίσαμε προς το σκολιό. Πιγέναμε απ' τι μέσι τυ δρόμυ, σχιματίσαμε γραμές σαν ενίλικι. 'Ιμασταν χαρύμενι, μα κάναμε ότι ίμαστε πολὶ σοβαρὶ. Απ' τι μεγάλι-μας χαρά, θέλαμε να τρέκσυμε κσιπόλιτι, μα κρατύσαμε τον εαφτό-μας απ' τον πιραζμό. 'Ιπαμε στι δασκάλα, πόσο χρονό ίμαστε, πὸς λένε τυς γονιύς-μας κι' όταν επιστρέψαμε, δεν κρίβαμε πια τι χαρά-μας.

— Γραφτίκαμε,— λέγαμε στυς ενίλικυς, πυ ανταμόναμε.

Κε νὰ πέρασε το καλοκέρι.

— 'Αβριο στο σκολιό!

— Θα σικοθύμε νορίς!

Θα πάμε όλι μαζί!

'Ετσι σιμφονίσαμε τιν παραμονί. Το προί λιγάκι έβρεχσε κε φίσικσε αέρας. Ι βλογιοκομένι δεν ίχε τι να φορέσι για να πάι στο σκολιό. Τα κορίτσια κυκυλόθικαν με τα σάλια, τ' αγόρια σίκοσαν τυς γιακάδες στα σακάκια-τυς. Πίγεναν κατά μάκρος τυ φράχτι για να μι φισά ο αέρας. Ι βλογιοκομένι άνικσε το παράθιρο κε τα κίταζε με λίπι. Μα ι μιτέρα-τις τις ίπε: «σφάλικσε το παράθιρο, μιν κριόνις το σπίτι!»—κε το κορίτσι ανέβικε πάνο στο φύρνο. 'Ιθελε πολί να μι βρέκσι άβριο, να φένετε ο ίλιος κε να μπορέσι να πάι στο σκολιό κσιπόλιτι.

Το βράδι ίρθανε ι φιλενάδες-τις. Τις ίπανε τί έλεγε ι δασκάλα.

— Μας διάτακσε να κόψυμε δέκα κσιλάκια. Για σένα ροτύσε.

— Κι' άβριο θ'αρθύμε πάλι, να σε πάρυμε.

Πριν να κιμιθὶ ι βλογιοκομένι έβγαλε απ' τι σκύπα τρία κσίλα. Απ' αφτά έκανε ενιά καλά κσιλάκια. Ανανκάστικε να βγάλι ακόμα ένα κσίλο. Απ' αφτό το κσίλο ι Βλογιοκομὲνι έκοψε τιν ίσια άκρι-τυ.

Κε το άλο προί πσιχάλιζε. Ι φιλενάδες-τις, άμα ίδανε τι Βλογιοκομένι στο παράθιρο, πίγανε σιμά-τις. Ι μιτέρα δίχος ν' ανίκσι το παράθιρο, έκανε μια χιρονομία στα κορίτσια:

— Ι Βέρκα δε θα πάι! Εδό να φάμε δεν έχυμε, κ' εσίς... τιν προσκαλάτε ακόμα να πάι στο σχολιό.

Περάσανε έτσι κάμποσες μέρες. 'Ιστερα απ' τι βροχί πάτισε το κριό. Τα κορίτσια ερχόντανε σχεδόν κάθε βράδι στι Βλογιοκομένι. 'Ιθελαν να πενεφτύν τί έμαθαν στο σκολιό, να διιγιθύνε πόσο γράματα έμαθαν,

τί πςιφία γράφυν. Ι ντροπαλί κε ςιμαζεμένι φιλενάδα έδινε θάρος στα κορίτσια να λένε περιςότερα.

— 'Αβριο ι δαςκάλα θα μας διαβάςι ένα όμορφο βιβλίο.

— Αν δε θάρθις ακόμα διο μέρες, ι δαςκάλα θα ςε ζβίςι απ' τον κατάλογο.

'Ιςτερα απ'τις κρίες μέρες άρχιςε να κάνι ζέςτι. Τ' αγόρια κε τα κορίτςια νομίζανε, ότι ι Βλογιοκομένι λιζμόνιςε το ςκολιό. Ι φιλενάδες-τις δεν ερχότανε πια.

Μια φορά, όταν ι μαθιτές καθόντανε στις θέςις, άνιξε ι πόρτα τυ ςκολιύ κε μπίκε στιν τάξι ι Βλογιοκομένι. Στεκότανε στο κατόφλι, δεν έλεγε τίποτα κε ντροπαλά χαμογελύςε.

— Ελιζαβέτα Νικολάεβνα, ίρθε ι Βλογιοκομένι!—φόναξαν ι μαθιτές.

— Μάθαμε πια δέκα γράματα, γράφυμε πςιφία ος τα ίκοςι, κε κίνι έφερε τα κςιλάκια-τις.

— Κι' αφτί μαθές γράφτικε...

Ι δαςκάλα πίγε ςιμά στι Βλογιοκομένι κε τις ίπε:

— Φέτος άργιςες. Θάνε δίςκολο να προφτάςις τυς ςιντρόφυς-τυ. Νάρθις τον άλο χρόνο.

Ι Βλογιοκομένι άφιςε να πέςυν τα κςιλάκια απ' τα χέρια-τις. Ι δαςκάλα τιν έπιαςε απ' τις πλάτες κε τι ςκύντιςε λαφριά προς τιν πόρτα.

Αγαπιτί, μι μας εμποδίζις. Πίγενε στο ςπίτι!

Τα χοντρά δάκρια σταμάτιςαν μέςα στις τρίπες τυ βλογιοκομένυ πρόςοπυ.

Ι Βλογιοκομένι πίγενε στο ςπίτι ςιγά. 'Εκςο απ' το χοριό πετύςανε τα χελιδόνια στον κάμπο. Ι Βλογιοκομένι τα κίταζε κ' έκλεγε.

Κανένας δε λιπότανε τι Βλογιοκομένι. Μονάχα ένας ο Ρόντκα ένιοςε τι λίπι-τις. «Αν θα κάνι ζέςτι τιν Κιριακί θα πάγο στο λιβάδι κ' εκί θα δίκςο στι Βλογιοκομένι όλα τα πςιφία κε τα γράματα» — απεφάςιςε.

ΤΙ ΕΦΤΙΧΙΖΜΕΝΙ ΠΥ ΙΣΕ, ΓΕΡΤΑ!

(ΓΡΑΜΑ ΑΠΟ ΤΙ ΓΕΡΜΑΝΙΑ)

ΑΓΑΠΙΤΙ ΓΕΡΤΑ!

Ίνε τόσο βαριά ι ζοί-μυ, όστε πρέπι να συ τιν εχμιστιρεφτό. Τιν άνιξι τέλιοσα το αρχικό σχολιό, μα ος τόρα τρέχο να βρο δυλιά. Να πο το σοστό, έχασα πια κάθε ελπίδα να μπο σε καμιά δυλιά. Ολόκλιρες μέρες περαπατό από φάμπρικα σε φάμπρικα κε παρακαλό θερμὰ για να μυ δόσυνε καμιά δυλιά. Μα πυθενά δε με πέρνυνε κε το βράδι πιναζμένι κε βασανιζμένι γιρίζο στο σπίτι. Απ'όλες τις σιμαθίτριές-μυ ιβρανε δυλιά μόνο τέσερα κορίτσια. Μα πιός κσέρι, για πολί άραγε κερό;

Ας συ γράπσο μαζί κε για τις τελεφτέες μέρες πυ ίχαμε περάσι στο σχολιό. Με τον ερχομό τον φασιστόν όλα άλαξαν. Βγάλανε σχεδόν όλυς τυς παλιύς δασκάλυς. Το κιριότερο πρόσοπο στο σχολιό ίνε τόρα ο χιτλερικός δάσκαλος τις φισκυλτύρας. Ι μαθιτές ολόκλιρι μέρα βαδίζυνε κε κάνυνε διάφορες ασκίσις. Κάπιι νέι με καστανόχρομα πυκάμισα μας παρακολυθύνε, κε άμα δε θα κάνις τίποτα έτσι, όπος θέλυνε, σικόνυνε το ραβδί. Μας παρακολυθύνε μιστικά.

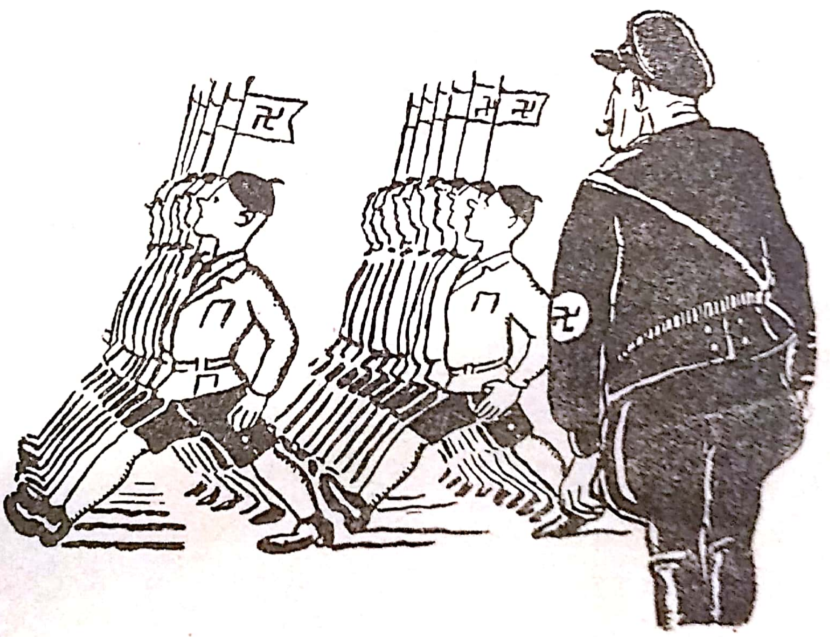
Πριν από κάμποσες μέρες ίμυνα στι μιτέρα-συ. Αφτί μυ διιγίθικε, ότι εσί στι Σοβιετικί Ένοσι σπυδάζις στο ραμπφάκ.

Ι μιτέρα-συ μυ εχσίγισε, ότι εκί ι εκπέδεψι ίνε δορεάν κε ακόμα προετιμάζυνε για το πανεπιστίμιο. Μίπος εσί δε φοβάσε να λες, ότι ο πατέρας-συ ίνε εργάτις; Αλίθια ίνε, ότι σε σας ο καθένας μπορί να έχι δυλιά;

Κσερις, Γέρτα, ολάκερες όρες μποςό να ακύο τις διιγισις τις μιτέρας-συ για τι ζοί στι Σοβιετικί Ένοσι. Μια φορά μάλιστα έπιασα τιχέα τι ραδιοεκπομπί απ'τιν ΕΣΣΔ. Μα σιχνὰ αφτὸ φοβύμε να το κάνο, γιατί γι'αφτό φιλακίζυν.

Για τιν όρα τελιόνο. Μὸνο θελο μια φορά ακόμα να πο, ότι καθόλυ δε μπορό να πιστέπσο, πος τα πεδιά τον εργατόν σπυδάζυνε σε καθαφτό πανεπιστίμιο. Τόσο παραμιθένιο αφτό μυ φένετε.

Το δικό-μυ «πανεπιστίμιο» θάνε το στρατόπεδο τις εργασιακίς ανκαριάς. [1]) Το

πολί-πολί θα με στίλυνε στο χοριό για βαριά δυλιά σε κανένα χυλάκο. Φοβύμε πολί, όταν σκέφτυμε για το μέλον-μυ.

Τι εφτιχιζμένι πυ ίσε, Γέρτα!

ΜΑΡΤΑ ΜΠ.

---

[1]) Το στρατόπεδο,—όπυ ι φασιστικί κιβέρνισι στέλνι τυς ανέργυς κε τυς ανανκάζι να κάνυνε βαριά δυλιά για ένα φαγί.

ΜΙΘΙ ΤΥ ΕΣΟΠΥ

Ι ΟΔΙΠΟΡΙ

Διο άνθροπι πιγένανε μαζί. Ο ένας απ' αφτύς ίβρε στο δρόμο ένα τσεκύρι. Ο άλος τον όρμίνεβε.

— Μι λες, ότι το ίβρες εςί πρέπι να λες, ότι το ίβραμε κ'ι διό-μας.

'Ιςτερα από λίγο το τσεκύρι χάθικε κ' εκίνος πυ το ίχε βρι έλεγε:

— Χάςαμε το τσεκύρι!

Ο άλος τότε ίπε.

— Να λες τό'χασες κι' όχι το χάςαμε, γιατί όταν το ίβρες έλεγες το ίβρα κι' όχι το ίβραμε.

Ο ΛΙΚΟΣ Τ'ΑΡΝΙ ΚΕ ΤΟ ΛΙΟΝΤΑΡΙ

Μια φορά ο λίκος άρπακσε ένα αρνί απ' το κοπάδι κε το

πίγενε στι φολιά-τυ. 'Ακσαφνα τον ςινάντιςε το λιοντάρι κε τυ πίρε το αρνί.

Ο λίκος στάθικε τότε λίγο παράμερα κε τυ λέγι.

— Γιατί, βασιλιά, μυ το πίρες; Πός δεν κρατάς τυς αρχέυς νόμυς, πυ λένε, ότι ο δινατός δεν πρέπι ν' αδικί τον αδίνατο.

Το λιοντάρι γέλαςε κε τυ ίπε.

— Εςί, λίκε, θα ίχες δίκεα τ' αρνί, αν θα ςυ το χάριζε κανένας απ' τυς φίλυς-ςυ.

Ο ΜΕΛΙΣΟΚΟΜΟΣ

'Ενας μπίκε στο μελιςόνα, όταν έλιπε ο νικοκίρις κ' έκλεπσε το μέλι. 'Αμα ίρθε ο μελιςοκόμος, ίδε τις κιπσέλες άδιες κε κίταζε να μάθι τι ςινέβικε.

Μα ίρθανε ι μέλιςες κε, όταν τον ίδανε ςιμά ςτις κιπςέλες-τυς, τον τςιμπύςανε με τα κεντριά-τυς

Ο μελιςοκόμος τότε ίπε.

— Καταραμένα ζόα, αφίςατε τον κλέφτι να πάρι όλο το μέλιςας κ' εμένα, που σας κιτάζο, με τςιμπάτε.

Ο ΓΕΟΡΓΟΣ ΚΕ ΤΑ ΠΕΔΙΑ-ΤΥ

'Ενας γεοργός ίτανε ετιμοθάνατος κε θέλοντας νάχυν τα πεδιά-τυ πίρα στι γεοργία, τα προςκάλεςε κε ίπε.

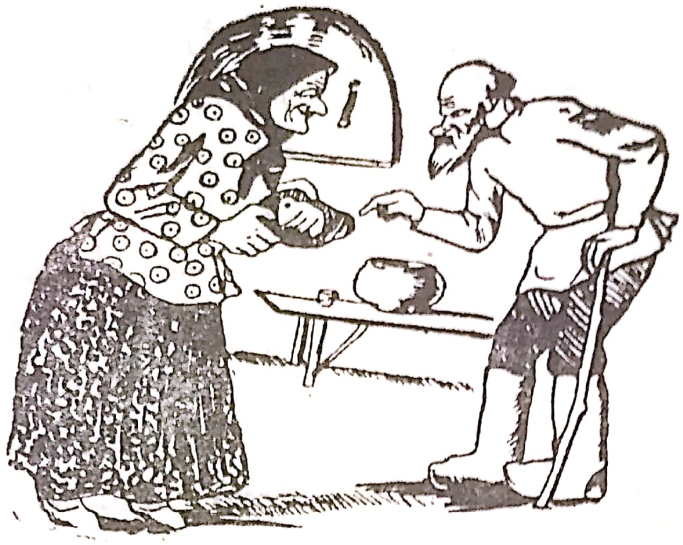
— Πεδιά-μυ, ςας αφίνο πια χρόνια. Εςίς πςάκςτε να βρίτε όλα τα πράματα, πυ ίνε κριμένα στο αμπέλι-μυ. Τα πεδιά τυ γεοργύ νόμιςαν, ότι εκί ίνε κανένας θιςαβρός κε, άμα πέθανε ο πατέρας-τυς, κατάςκαπςαν όλο τ' αμπέλι. Θιςαβρό δεν ίβρανε, μα καλοςκάπςανε το αμπέλι κε κ' έτςι αφτό τυς έδοςε μπόλικο καρπό.

Ι ΤΣΟΜΠΑΝΙΔΕΣ ΚΙ' Ο ΛΙΚΟΣ

'Ενας λίκος ίδε τυς τςομπάνιδες να τρόνε ένα πρόβατο μέςα στι ςκινί, πίγε ςιμά-τυς κε ίπε:

— Ι τςομπάνιδες τρόνε το πρόβατο κε κανίς τίποτα δε λέι. Μα τί θόριβος θα γινότανε, αν θα το έτρογα εγό!

Ι ΚΥΛΥΡΑ

(ΥΚΡΑΝΙΚΟ ΛΑΙΚΟ ΠΑΡΑΜΙΘΙ)

Μια φορά κ'έναν κερό ίτανε ένας γέρος κε μια γριά. Ο γέρος λέι:

— Γριά πςίςε καμιά κυλύρα.

— Μα από πύ θα τιν πςίςο, αφύ κε αλέβρι δεν έχυμε;

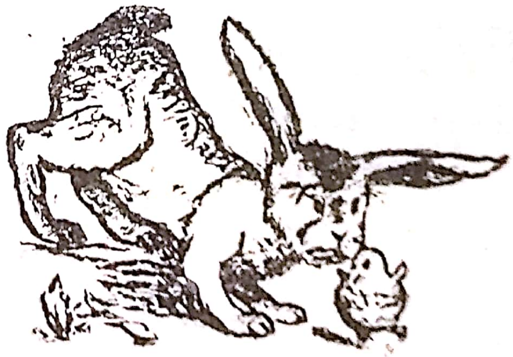
— Πίγενε, γριά, ςτο αμπάρι ςκύπιςε τιν αλεβροθίκι κε θα φτάςι για τιν κυλύρα.

— Ι γριά άκυςε τα λόγιατυ, πίγε ςτο αμπάρι, ςκύπιςε τιν αλεβροθίκι, άναπςε το φύρνο, ζίμοςε με αβγά το αλεβράκι, έπςιςε τιν κυλύρα κε τιν έβαλε ςτο παράθιρο για να κριόςι. Ι κυλύρα ίτανε κάμποςι όρα ςτο παράθιρο, μα ίςτερα πίδιςε απ'το παράθιρο ςτο πεζύλι, απ'το πεζύλι καταγίς ςτιν αβλί, απ'τιν αβλί πίδιςε πέραςε ςτιν αβλόπορτα, έτρεκςε κε κιλίςτικε ςτο δρόμο.

— Τρέχι, τρέχι ςτο δρόμο κε μπροςτά-τις βρέθικε ένα λαγυδάκι.

— Κυλύρα, κυλύρα θα ςε φάγο.

Κι'αφτί λέι:

— Μι με φας, λαγυδάκι-φίλε-μυ, θα ςυ τραγυδίςο ένα τραγυδάκι.

— Τραγύδιςε λιπόν.

— Στο αμπάρι ςκυπιςμένι,

Με αβγά ίμε πσιμένι,
Απ'τι γριά-μυ έφιγα,
Απ'το γέρο έφιγα,
Κι' από σένα πια θα φίγο.

Κε έτρεκσε πάλι. Τρέχι κε τρέχι στο δρόμο, μπροστά-τις βρέθικε ο λίκος.

— Κυλύρα, κυλύρα θα σε φάγο.

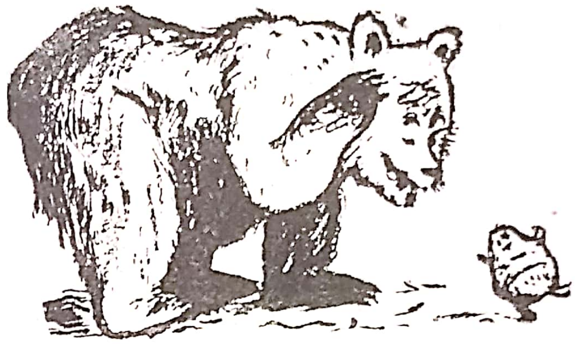
— 'Οχι μι με φας, λίκε-αδερφέ-μυ, θα συ τραγυδίσο ένα τραγυδάκι.

— Τραγύδισε λιπόν.

— Στο αμπάρι σκυπιζμένι,
Με αβγά ίμε πσιμένι,
Απ'τι γριά-μυ έφιγα
Απ'το γέρο έφιγα,
Απ'το λαγό έφιγα,
Κι'άπο σένα πια θα φίγο.

— Κε έτρεκσε. Τρέχι πάλι κε τρέχι στο δρόμο. Τιν αντάμοσε μια αρκύδα.

— Κυλύρα, κυλύρα θα σε φάγο.

— 'Οχι μι με φας, αρκύδα-αδερφί-μυ, θα συ τραγυδίσο ένα τραγυδάκι.

— Τραγύδισε λιπόν.

— Στο αμπάρι σκυπιζμένι,
Με αβγά ίμε πσιμένι,
Απ'τι γριά-μυ έφιγα,
Απ'το γέρο έφιγα,
Απ'το λαγό έφιγα,
Απ'το λίκο έφιγα,
Κι'από σένα πια θα φίγο.

Κε έτρεκσε. Τρέχι κε τρέχι στο δρόμο, βλέπι τιν αλεπύ.

— Κυλύρα, κυλύρα θα σε φάγο.

— Μι με φας, αλεπύ-αδερφύλα θα συ τραγυδίσο ένα τραγυδάκι.

— Τραγύδιςε λιπόν.
— Στο αμπάρι ςκυπιζμένι,
Με αβγά ίμε πςιμένι,
Απ'τι γριά-μυ έφιγα,
Απ'το γέρο έφιγα,
Απ'το λαγό έφιγα,
Απ'το λίκο έφιγα,
Απ'τιν αρκύδα έφιγα,

Κι'από ςένα πια θα φίγο.
— Τί ορέο τραγύδι,—λέι ι αλεπύ. Ίνε μόνο άςκιμο, πυ δεν ακύο καλά. Τραγύδιςε μια φορά ακόμα κε κάθιςε στι γλόςα-μυ, για να ακύο καλίτερα.

— Ι κυλύρα πίδιςε πάνο στι γλόςα τις αλεπύς κε άρχιςε να τραγυδάι.

— Στο αμπάρι ςκυπιζμένι,
Με αβγά ίμε πςιμένι,
Απ'τι γριά-μυ έφιγα,
Απ'το γέρο έφιγα,
Απ'το λαγό έφιγα,
Απ'το λίκο έφιγα,
Απ'τιν αρκύδα έφιγα,
Κι'από ςένα πια θα φίγο.

Μα ι αλεπύ ίπε αμ κε τιν έφαγε.

Ο ΜΑΡΑΘΟΝΙΟΣ ΔΡΟΜΟΣ

Εδό κε 2426 χρόνια ςτιν ελινικί πόλι Αθίνα έτρεκςαν φοβιζμένι άνθροπι κε ίπανε, ότι ςτο Μαραθόνιο όρμο φάνικε ο τεράςτιος περςικός ςτόλος κε κάνι απόβαςι.

Ι Αθίνα ίτανε μικρί πόλι, μπορέςανε να μαζέπςυνε μόνο 11 χιλιάδες ςτρατιότες. Ι έλινες προφτάςανε ςτο Μαραθόνα, όταν ι πέρςι ίχανε βγάλι ςτιν κςιρά περιςότερο από 100 χιλιάδες ςτρατιότες.

Ι αθινέι ρίχτικαν με γλίγορο βίμα πάνο ςτον εχτρό κε τςακίςανε τις άκρες ίςτερα κε το κέντρο-τυ. Σκοτόθικαν πολί πέρςι ςτρατιότες, ι άλι καθίςανε ςτα καράβια κε φίγανε.

Ο έλινας ςτρατάρχις Μιλτιάδις διέτακςε ένα νεαρό ςτρατιότι, πυ ίτανε κςακυζμένος για το γλίγορο τρέκςιμό-τυ, να πάι γλίγορα ςτιν Αθίνα κε να ιδοπιίςι για τι νίκι.

Στιν Αθίνα περιμένανε με φόβο ιδίςις για τι μάχι. Ο ςτρατιότις έτρεκςε όλο το δρόμο δίχος ανάπαπςι 42 χιλιόμετρα κε 194 μέτρα. Με κλαδί ελιάς ςτα χέρια-τυ (ςτιν Ελάδα αφτό ίτανε ςιμίο νίκις) έτρεκςε ςτιν κιριότερι πλατία τις Αθίνας—τιν Ακρόπολι, κε φόνακςε: «Νίκι», έπεςε κε πέθανε: ι καρδιά-τυ έςπαςε απ' το γλίγορο τρέκςιμο.

Προς τιμί τυ γλιγοροπόδαρυ αφτύ νεύ ι αρχέι έλινες αρχίςανε να οργανόνυνε κάθε χρόνο αγόνες ςτο τρέκςιμο ς'αφτί τιν απόςταςι, ονομάζοντας αφτό το τρέκςιμο μαραθόνιο.

Στα 1896 ςτι διεθνί ολιμπιάδα, πυ έγινε ςτιν Αθίνα, οργανόςανε πάλι αγόνα μαραθόνιυ δρόμυ. Νίκιςε ο νεαρός έλινας τςομπάνις Σπίρος Λύις. Από τότε αρχίςανε να οργανόνυνε μαραθόνιο δρόμο ς'όλες τις χόρες.

Αφτός ίνε ο πιο δίςκολος αγόνας.

Τόρα το ρεκόρ τυ μαραθόνιυ δρόμυ το έχι, ο κοντός κςεραχιανός αργεντίνος Τςαμπάλα. Το ρεκόρ-τυ ίνε — 2 όρες, 31 λεφτά κε 36 δεφτερόλεφτα.

Μ. ΡΙΛΣΚΙ
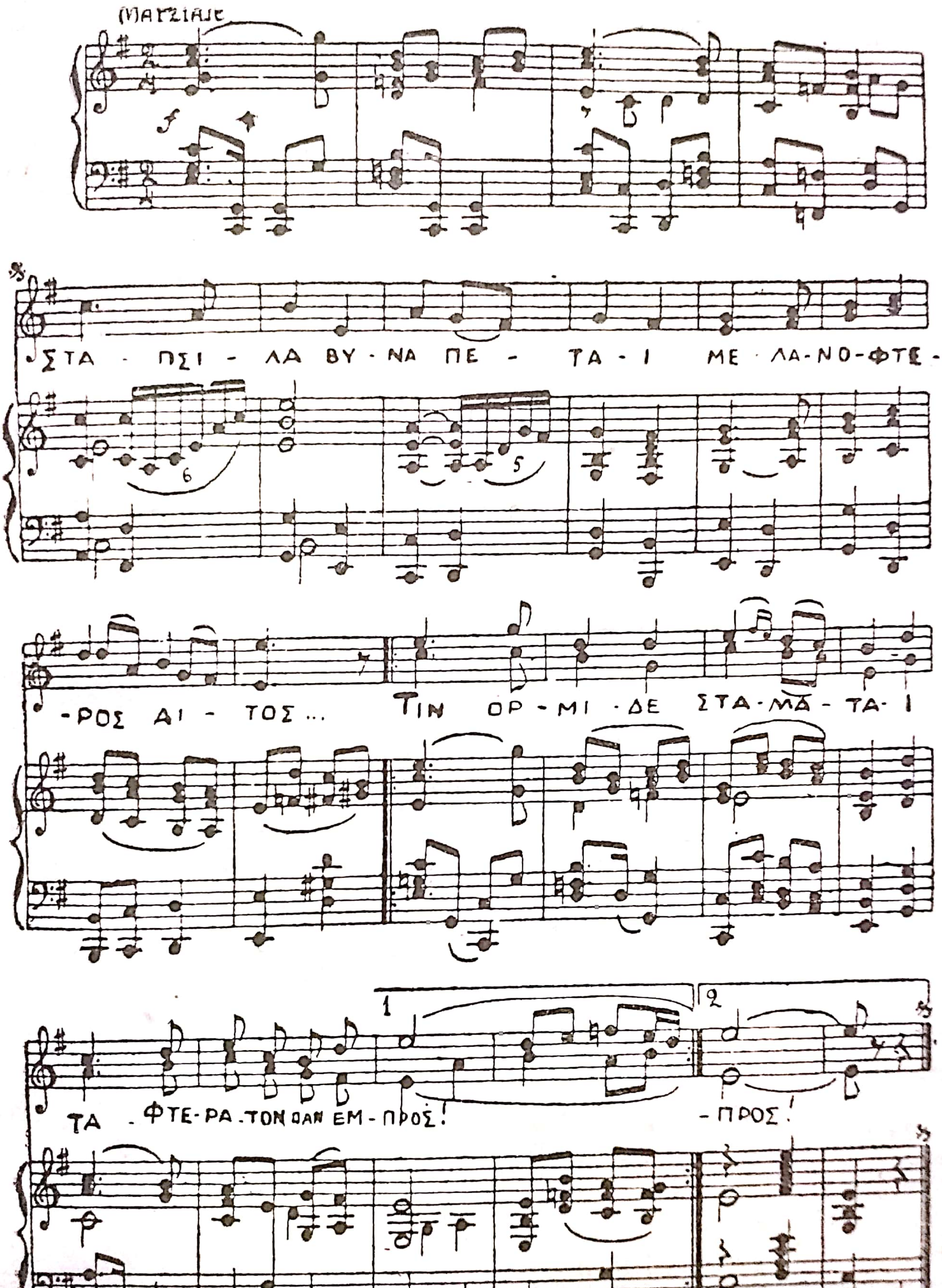
ΤΡΑΓΥΔΙ ΓΙΑ ΤΟΝ ΣΤΑΛΙΝ

Στα πσιλά βυνά πετάι
Μελανόφτερος αιτός...
Τιν ορμί δε σταματάι,
Τα φτερά τον παν' εμπρὸς.
Σαν τον ίλιο φος μας ρίχνι,
Σαν αιτὸς πετά γοργός
Κε το δρόμο ς'όλυς δίχνι
Ο δικός-μας αρχιγός.
Το τραγύδι-μας στιν πὰλι
Φτεροτές γενά στιγμές!..
Λόγος, θέλισι τυ Στάλιν
Μας φλογίζυν τις καρδιές!
Τα νερά κιλύν ζεδγμένα,
Τα καμίνια τραγυδύν
Κε στα πόδια-μας πεζμένα
Τα χοράφια-μας ανθύν!
Μπολςεδίκικι, μεγάλι
Στρατιά δαδίζι μπρος.
Οδιγί παντύ ο Στάλιν
Ο σοφός-μας αρχιγός.
Μας φοτίζυνε στιν πάλι
Πορφιρόχρομες φοτιὲς...
Λόγος, θέλισι τυ Στάλιν
Μας φλογίζυν τις καρδιές

Μετάφρασι απ'το υχρανικό
προτότιπο—**Α. ΔΙΜΙΤΡΙΥ**

ΤΡΑΓΥΔΙ ΓΙΑ ΤΟΝ ΣΤΑΛΙΝ

ΜΥΣΙΚΙ—Λ. ΡΕΒΥΤΣΚΙ

ΛΕΚΣΙΛΟΓΙΟ

Α

Αγριομέλιςα, ι—шмель.
Αδικία, ι—обида.
Αλεκςίπτοτο, το—парашют.
Αλονιςτικί μιχανί, ι—молотилка.
Ακροβατικές αςκίςις, ι—акробатические трюки.
Ανεπάντεχος—неожиданный.
Αντιαεροπορικά κανόνια, τα—зенитные орудия.
Απερίςκεφτος—необдуманный.
Απορίματα τις κυζίνας, τα—кухонные отбросы.

Β

Βαλανιδιά, ι—дуб.
Βάλτος, ο—болото.
Βραγιά, ι—грядка.
Βρόμι, ι—овес.

Γ

Γεγονός, το—событие, факт.
Γλιγοροπόδαρος—быстроногий.
Γοργός, ο—быстрый, скорый.

Δ

Διαςκέδαςι, ι—забава, развлечение.
Διςεκατομίριο, το—миллиард.
Διςτιχός—к сожалению.

Ε

Εμπόρεβμα, το—товар.
Έφοδος, ι—атака.
Εφτιχία ι—счастье.
Εχμάλοτος—пленный.

Θ

Θάμνος, ο—куст.
Θιςαβρός, ο—сокровище.
Θόλος, ο—купол.

Ι

Ιρκτί, ι—каземат.

Κ

Κιπςέλι, ι—улей.
Κςιφολόνχι, ι—штык.
Κυλόρα, ι—колобок.
Κυφάλα, ι—дупло.

Μ

Μελανόφτερος,—сизокрылый.
Μελιςοκόμος, ο—пчеловод.

Ν

Νότα, τα—тыл.

Ο

Όρεκςι, ι—аппетит.

Π

Πιδιχτίς, ο—прыгун.
Πιροτέχνιμα, το—фейерверк.
Πίχις, ο—локтевая часть, аршин.
Πλιςιάζι—приближается.
Πορφιρόχρομος—пурпурный.

Σ

Σιμίδα, ι—березка.
Σιμπιεζμένος—сжатый.
Σιμφορά, ι—несчастье.
Σιναγερμός, ο—тревога.
Σινέβικε—случилось.
Σιςκεβί, ι—прибор.
Σοφός—мудрый.
Στόλος, ο—флот.

Τ

Τεχνιτί λίμνι, ι—пруд.
Τςεκύρι, το—топор.
Τςυκνίδα, ι—крапива.

Φ

Φλαμουριά, ι—липа.
Φρανκοςταφιλιά, ι—куст смородины.
Φρουρός, ο—часовой.

Χ

Χριςιμοπιό—применять, употреблять.

ΤΟ ΕΛΙΝΙΚΟ ΕΚΔΟΤΙΚΟ ΤΥ ΔΟΝΜΠΑΣ
ΕΧΙ ΤΑ ΑΚΟΛΥΘΑ ΒΙΒΛΙΑ:

			Р.	К.
1.	Το πρόγραμα τις Κομιντέρνας	(στι διμοτικί)	—	50
2.	Β. ΠΙΚ. Λογοδοσία για τι δράσι τις ΕΕ τις Κομ. Διεθνός	»	—	50
3.	Ι αποφάσις τυ VII πανκόζμιυ κονκρέσυ τις Κομυνιστικίς Διεθνός	»		35
4.	Λ. ΣΕΓΑΛ. Πολιτικί ικονομία	»	5	—
5.	Γ. ΓΕΟΡΓΙΑΔΙΣ. Ι ιμπεριαλιστές ετιμάζυν νέο μακελιό	»	--	50
6.	Για τυς πιονέρυς κε το πιονέρικο κίνιμα—λόγι αρχιγόν	»	—	80
7.	Π. ΠΟΣΤΙΣΣΕΦ. Το πρότο Τυνγύσικο-παρτιζάνικο απόσπαζμα	»	—	80
8.	Ν. ΤΙΧΟΝΟΦ. Σίμον ο μπολςεβίκος	»	—	75
9.	Β. ΚΟΡΟΛΕΝΚΟ. Τα πεδιά τυ ιπόγιυ	»	—	60
10.	Ν. ΓΡΙΓ. Ι ςκαπανίς	»	—	50
11.	ΓΡΙΓΟΡΙΕΦ. Μιάμισι κυβέντα	»	—	75
12.	Α. ΥΛΙΑΝΟΒΑ. Τα πεδικά κε ςχολικά χρόνια τυ Ιλίτζ	»	—	50
13.	Γ. ΣΕΡΕΜΠΡΙΑΚΟΒΑ. Ρίκςα	»	—	50
14.	ΣΒΙΦΤ. Ο Γύλιβερ στι Λιλιπυτία	»	1	50
15.	ΚΑΒΕΡΙΝ. Ο στρυθοκάμιλος Θομάς	»	—	25
16.	Α. ΓΑΙΝΤΑΡ. Ι μακρινές χόρες	»	—	65
17.	Λ. ΤΟΛΣΤΟΙ. Ι τρις αρκύδες (λιθογραφία)	»	—	75
18.	ΜΑΡΣΑΚ. Ι πόστα	»	—	75
19.	Α. ΓΑΙΝΤΑΡ. Το πολεμικό μιστικό	»	2	—
20.	Β. ΥΝΚΟ. Ο Γαβριάς	»	—	45
21.	Α. ΓΑΙΝΤΑΡ. Σκολιό	»	3	--
22.	Π.ΠΟΣΤΙΣΣΕΦ. Απ'τα περαζμένα χρόνια	»	--	25
23.	ΔΙΜΙΤΡΟΦ. Λογοδοσία στο VII κονκρέσο τις Κ. Δ. (στι μαριυπ. διάλεχτο)	»	—	60
24.	ΤΡΥΜΠΛΑΙΝΙ. Σπίτι πάνο στον πάγο	» » »	—	75
25.	Α. ΤΖΕΧΟΦ. Διιγίματα	» » »	1	—
26.	Α. ΤΖΕΧΟΦ. Χοριάτες	» » »	—	30
27.	ΜΑΡΙΑΜΟΦ. Το κολχόζικο δόρο (λιθογραφία)	» » »	—	75
28.	ΓΟΡΠΥΝΟΒΑ. Ι φίλι-μας	» »	—	80
29.	Γ. ΚΟΣΤΟΠΡΑΒ. Λ. Χοναχμπèι	» »	1	50
30.	Π. ΠΑΝΤΖ. Ο μικρός παρτιζàνος	» »	—	50
31.	Στι μνίμι τυ Σ. Μ. Κίροφ (Καλιτεχν. ςιλογί στι διμοτικί κε τι μαριυπ. διάλεχτο).		—	50
32.	«Νεότιτα» Αρ. 3. (Καλιτεχνικί ςιλογί στι διμοτικί κε τι μαριυπ. διάλεχτο)		2	50
33.	«Νεότιτα» Αρ. 4.	»—» »—» »—» »—» »—» »—»	3	—

ΣΤΙΛΤΕ ΤΙΣ ΠΑΡΑΝΚΕΛΙΕΣ ΣΑΣ ΜΕ ΤΑ ΑΝΑΛΟΓΑ ΠΟΣΑ ΣΤΙ ΔΙΕΦΘΙΝΣΙ:

ΜΑΡΙΥΠΟΛΙ, ΑΠΑΤΟΒΑ 21, ΕΛΙΝΙΚΟ ΕΚΔΟΤΙΚΟ ΤΥ ΔΟΝΜΠΑΣ.

TIMI—30 καπ.
ЦЕНА—30 коп.

ДОНЕЦКОЕ ОБЛАСТНОЕ
ГРЕЧЕСКОЕ ИЗДАТЕЛЬСТВО

ΕΛΙΝΙΚΟ ΕΚΔΟΤΙΚΟ
ΤΥ ΔΟΝΜΠΑΣ

Μαριύπολι, Απατόβα 24. Τιλέφονο 3-17.

ΙΠΕΦΘΙΝΟΣ ΣΙΝΤΑΧΤΙΣ: Γ. ΚΥΝΤΟΚΟΤΣΕΦ

Подписано к печати 9-VIII 1936 г. Уполоблита № 992. Тираж 600.

Стат формат 186x264, печат. листов 2, в листе 64000 знак.
автор. листов 3 бумаж. листов 2. Мариуполь, типография
Донецкого Областного Греческого Издательства. Зак. № 35